

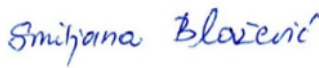
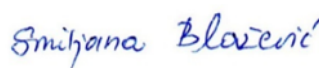

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja
zahvata na okoliš: „Promjena dijela tehnološkog
procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih
suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Naručitelj:	Dalmesso d.o.o. Dr. Franje Tuđmana 35 21231 Klis
Nositelj zahvata:	Dalmesso d.o.o. Dr. Franje Tuđmana 35 21231 Klis
PREDMET:	Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš „Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“
Izrađivač:	Zeleni servis d.o.o., Split
Broj projekta:	34-2016/1
Voditelj izrade:	Boška Matošić, dipl. ing. kem. teh. Tel: 021/325-196
Suradnici:	Dr. sc. Natalija Pavlus, mag. biol.
	Adela Tolić, dipl. ing. kem. teh.
	Mihael Drakšić, mag. oecol.
	Marin Perčić, dipl. ing. biol. i ekol. mora
	Nela Sinjkević, mag. biol. et oecol. mar.
	Ana Ptiček, mag. oecol.
	Smiljana Blažević dipl. iur.
Direktorica:	Smiljana Blažević dipl. iur.
Datum izrade:	Split, 23.09. 2016.

M.P.

ZELENI SERVIS d.o.o. – pridržava sva neprenesena prava

ZELENI SERVIS d.o.o. nositelj je neprenesenih autorskih prava sadržaja ove dokumentacije prema članku 5. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima RH (NN 167/03). Zabranjeno je svako neovlašteno korištenje ovog autorskog djela, a napose umnožavanje, objavljivanje, davanje dobivenih podataka na uporabu trećim osobama kao i uporaba istih osim za svrhu sukladno ugovoru između **Naručitelja** i **Zelenog servisa**.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

SADRŽAJ:

1	UVOD.....	4
1.1	Podaci o nositelju zahvata.....	4
2	PODACI O LOKACIJI I OPIS LOKACIJE ZAHVATA	14
2.1	Lokacija zahvata u odnosu na jedinicu lokalne samouprave i katastarsku općinu	14
2.2	Odnos zahvata prema postojećim i planiranim zahvatima	14
2.3	Opis okoliša lokacije zahvata.....	24
2.3.1	Položaj zahvata u prostoru	24
2.3.2	Geografske i reljefne karakteristike područja	25
2.3.3	Geološko-litološke karakteristike prostora.....	26
2.3.4	Hidrogeološke karakteristike i hidrološke karakteristike	27
2.3.5	Seizmičnost lokacije	33
2.3.6	Klimatske karakteristike	34
2.3.7	Pedološke karakteristike.....	34
2.3.8	Krajobrazne karakteristike	35
2.3.9	Kulturno-povijesna baština	36
2.3.10	Bioraznolikost područja zahvata.....	37
3	PODACI O ZAHVATU I OPIS OBILJEŽJA ZAHVATA	44
3.1	Opis postojećeg stanja	44
3.2	Planirani zahvat	54
3.3	Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces.....	55
3.4	Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisije u okoliš ..	55
3.5	Popis drugih aktivnosti koje mogu biti potrebne za realizaciju zahvata	55
3.6	Varijantna rješenja zahvata	55
4	OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ	55
4.1	Mogući utjecaji zahvata na okoliš tijekom građenja i korištenja.....	55
4.1.1	Utjecaji na biljni i životinjski svijet, zaštićena područja i ekološku mrežu	55
4.1.2	Utjecaji na tlo	56
4.1.3	Utjecaji na kvalitetu vode	56
4.1.4	Utjecaji od otpada	56
4.1.5	Utjecaji na kvalitetu zraka	57
4.1.6	Utjecaj od buke	58
4.1.7	Utjecaji na stanovništvo	58
4.1.8	Utjecaji na krajobraz	58
4.1.9	Utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu	58
4.1.10	Utjecaji klimatskih promjena	59
4.2	Mogući utjecaji zahvat na okoliš nakon prestanka korištenja zahvata.....	60
4.3	Mogući utjecaji zahvata u slučaju akcidentnih situacija	60
4.4	Obilježja utjecaja.....	60
4.5	Vjerojatnost značajnih prekograničnih utjecaja.....	62
4.6	Vjerojatnost nastanka kumulativnih utjecaja	62
5	PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA.....	62
5.1	Prijedlog mjera zaštite okoliša	62
5.2	Prijedlog programa praćenja stanja okoliša	63
6	ZAKLJUČAK	64
7	LITERATURA	65
8	PRILOZI.....	66

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

1 UVOD

Nositelj zahvata, tvrtka Dalmesso d.o.o. planira na lokaciji postojećeg proizvodnog pogona na adresi Dr. Franje Tuđmana 35, Općina Klis, izvršiti promjenu dijela tehnološkoga procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda te povećanje postojećih proizvodnih kapaciteta posebice u proizvodnji trajnih suhomesnatih proizvoda. Elaborat tehničko-tehnološkog rješenja za potrebe navedenog zahvata izradio je Kabinet za tehnološko projektiranje, Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta u Zagrebu te je navedeni elaborat poslužio kao osnova za izradu ovog dokumenta.

Prema Prilogu II, Popisa zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecanja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14), zahvat tvrtke Dalmesso d.o.o. spada u kategoriju:

- **6.2. Postrojenja za proizvodnju, preradu (konzerviranje) i pakiranje proizvoda biljnog ili životinjskog podrijetla kapaciteta 1 t/dan i više.**

Za planirani zahvat „Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“ nositelj zahvata planira aplicirati za financiranje iz međunarodnih izvora. S obzirom na navedeno prema Prilogu II, Popisa zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14), zahvat tvrtke Dalmesso d.o.o. spada i u kategoriju:

- **12. Zahvati urbanog razvoja i drugi zahvati za koje nositelj zahvata radi međunarodnog financiranja zatraži ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš.**

Iz gore navedenih razloga za ovaj zahvat potrebno je provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš podnosi nositelj zahvata nadležnom tijelu (Ministarstvu), sa sadržajem koji je propisan Prilogom VII prethodno navedene Uredbe.

1.1 Podaci o nositelju zahvata

Naziv i sjedište pravne osobe	Dalmesso d.o.o. Dr. Franje Tuđmana 35 21231 Klis
Matični broj (MB)	060000156
OIB	94486772842
Ime odgovorne osobe	Elena Perković-Paloš

Nositelj zahvata i naručitelj izrade ovog elaborata je tvrtka Dalmesso d.o.o.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Izvod iz Sudskog registra Nositelja zahvata nalazi se u nastavku:

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Kristić Ivan
Vrgorac, Tina Ujevića 13

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

060000156

OIB:

94486772842

TVRTKA:

- 2 DALMESSO društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i ugostiteljstvo
- 2 DALMESSO d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

- 8 Klis (Općina Klis)
Dr. Franje Tuđmana 35

PRAVNI OBLIK:

- 1 društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

- 1 15.1 - Proizv., prer. konz. mesa i mesnih proizvoda
- 5 01.2 - Uzgoj stoke, peradi i ostalih životinja
- 5 * - Kupnja i prodaja robe
- 5 * - Trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- 5 * - Prijevoz putnika i tereta u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu
- 5 * - Pružanje usluga unautičkom, seljačkom, zdravstvenom, kongresnom, športskom, lovnom i drugim oblicima turizma, pružanje ostalih turističkih usluga
- 5 * - Pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja
- 5 * - Mjenjačko poslovanje

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 9 MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o., pod MBS: 060027655, upisan kod: Trgovački sud u Splitu, OIB: 28128148322
Vrgorac, Težačka 13
- 9 - jedini osnivač d.o.o.

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 8 Elena Perković-Paloš, OIB: 60394873702
Turjaci, Turjaci 210
- 8 - član uprave
- 8 - direktor, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno

TEMELJNI KAPITAL:

- 11 25.407.100,00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

Otisnuto: 2015-10-19 10:18:10
Podaci od: 2015-10-19 02:14:57

D004
Stranica: 1 od 3

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Kristić Ivan
Vrgorac, Tina Ujevića 13

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 6 Odlukom člana Društva od 16. prosinca 2005. godine, izmijenjen je Društveni ugovor od 15. studenog 2004. godine u bitnim odredbama o članu društva, o nazornom odboru, o nositeljima temeljnog uloga i poslovnog udjela. Pročišćeni tekst Društvenog ugovora koji je promijenio oblik u Izjavu od 16. prosinca 2005. godine, sa javnobilježničkom potvrdom, dostavljen u Zbirku isprava.
- 8 Odlukom člana Društva od 23. kolovoza 2011. godine, izmijenjena je Izjava od 16. prosinca 2005. godine, u uvodu i u čl. 3. u čl. 3. odredba o sjedištu i adresi društva. Potpuni tekst Izjave od 23. kolovoza 2011. godine, s potvrdom javnog bilježnika, dostavljen u Zbirku isprava.
- 9 Odlukom člana Društva od 15. srpnja 2013. godine, izmijenjena je Izjava od 23. kolovoza 2011. godine, odredbe o članu društva, temeljnom kapitalu i poslovnim udjelima. Potpuni tekst Izjave od 15. srpnja 2013. godine, s potvrdom javnog bilježnika, dostavljen u Zbirku isprava.
- 10 Odlukom člana Društva od 28. srpnja 2014. godine, izmijenjena je Izjava od 15. srpnja 2013. godine, u odredbi o temeljnom kapitalu i poslovnim udjelima. Izjava od 28. srpnja 2014. godine, dostavljena u Zbirku isprava.
- 11 Odlukom člana Društva od 14. kolovoza 2015. godine izmijenjena je Izjava od 28. srpnja 2014. godine u odredbi o temeljnom kapitalu i poslovnim udjelima. Izjava od 14. kolovoza 2015. godine dostavljena je u Zbirku isprava.

Promjene temeljnog kapitala:

- 3 Odlukom članova od 31. prosinca 1999. god. povećan temeljni kapital sa iznosa od 20.000,00 kuna za iznos od 10.305.300,00 kuna na iznos od 10.325.300,00 kuna.
- 4 Odlukom članova društva 14. lipnja 2002. godine povećan temeljni kapital sa iznosa od 10.325.300,00 kuna za iznos od 9.104.700,00 kuna na iznos od 19.430.000,00 kuna.
- 9 Odlukom člana Društva od 15. srpnja 2013. godine, povećan je temeljni kapital, sa iznosa od 19.430.000,00 kuna, za iznos od 1.817.600,00 kuna, pretvaranjem dobiti (reinvestirane dobiti) ostvarene u 2012. godini, na iznos od 21.247.600,00 kuna. Preuzeto je pet poslovnih udjela, u ukupnom nominalnom iznosu od 21.247.600,00 kuna.
- 10 Odlukom člana Društva od 28. srpnja 2014. godine, povećan je temeljni kapital sa iznosa od 21.247.600,00 kuna, za iznos od 1.175.300,00 kuna, pretvaranjem dobiti (reinvestirane dobiti) u temeljni kapital, preuzimanjem novog poslovnog udjela, na iznos od 22.422.900,00 kuna. Preuzet je jedan poslovni udjel, u ukupnom nominalnom iznosu od 1.175.300,00 kuna.
- 11 Odlukom člana Društva od 14. kolovoza 2015. godine povećan je temeljni kapital, sa iznosa od 22.422.900,00 kuna, pretvaranjem dijela dobiti u temeljni kapital za iznos od 2.984.200,00 kuna, na iznos od 25.407.100,00 kuna.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA:

	Predano	God.	Za razdoblje	Vrsta izvještaja
eu	30.06.15	2014	01.01.14 - 31.12.14	GFI-POD izvještaj

Otisnuto: 2015-10-19 10:18:10
Podaci od: 2015-10-19 02:14:57

Stranica: 2 od 3 D004

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Kristić Ivan
Vrgorac, Tina Ujevića 13

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-95/79-3	12.06.1995	Trgovački sud u Splitu
0002 Tt-95/1367-2	20.12.1995	Trgovački sud u Splitu
0003 Tt-99/3196-8	12.06.2000	Trgovački sud u Splitu
0004 Tt-01/2422-8	23.12.2002	Trgovački sud u Splitu
0005 Tt-04/2672-4	20.01.2005	Trgovački sud u Splitu
0006 Tt-05/2833-6	08.02.2006	Trgovački sud u Splitu
0007 Tt-06/389-2	20.02.2006	Trgovački sud u Splitu
0008 Tt-11/2707-4	09.09.2011	Trgovački sud u Splitu
0009 Tt-13/4302-2	06.09.2013	Trgovački sud u Splitu
0010 Tt-14/4159-3	16.09.2014	Trgovački sud u Splitu
0011 Tt-15/6244-2	14.09.2015	Trgovački sud u Splitu
eu /	30.06.2009	elektronički upis
eu /	30.06.2010	elektronički upis
eu /	30.06.2011	elektronički upis
eu /	30.06.2012	elektronički upis
eu /	28.06.2013	elektronički upis
eu /	30.06.2014	elektronički upis
eu /	30.06.2015	elektronički upis

Pristojba: _____

JAVNI BILJEŽNIK

Kristić Ivan

Vrgorac, Tina Ujevića 13

Nagrada: * _____

Ja, JAVNI BILJEŽNIK IVAN KRISTIĆ, Vrgorac, Tina Ujevića 13 temeljem čl. 5 ZSR (N.N. br. 1/95; 57/96; 45/99; 54/05) po uvidu u Sudski registar Republike Hrvatske kojeg sam današnjeg dana izvršio elektroničkim putem

izdajem

Izvadak iz Sudskog registra za trgovačko društvo

DALMESSO d.o.o., Klis

Izvadak se sastoji od 3 (tri) lista.

Javnobilježnička pristojba za ovjeru po tar. br. 11. ZJB u iznosu od 10,00 kn naplaćena je i poništena na primjerku koji ostaje za arhiv. Javnobilježnička nagrada zaračunata u iznosu od 90,00 kn + PDV 25% (22,50 kn), a trošak 0,00 kn + PDV 25% (0,00 kn).

Broj: OV-1878/15
U Vrgorcu, 19.10.2015.

Otisnuto: 2015-10-19 10:18:10
Podaci od: 2015-10-19 02:14:57

D004
Stranica: 3 od 3

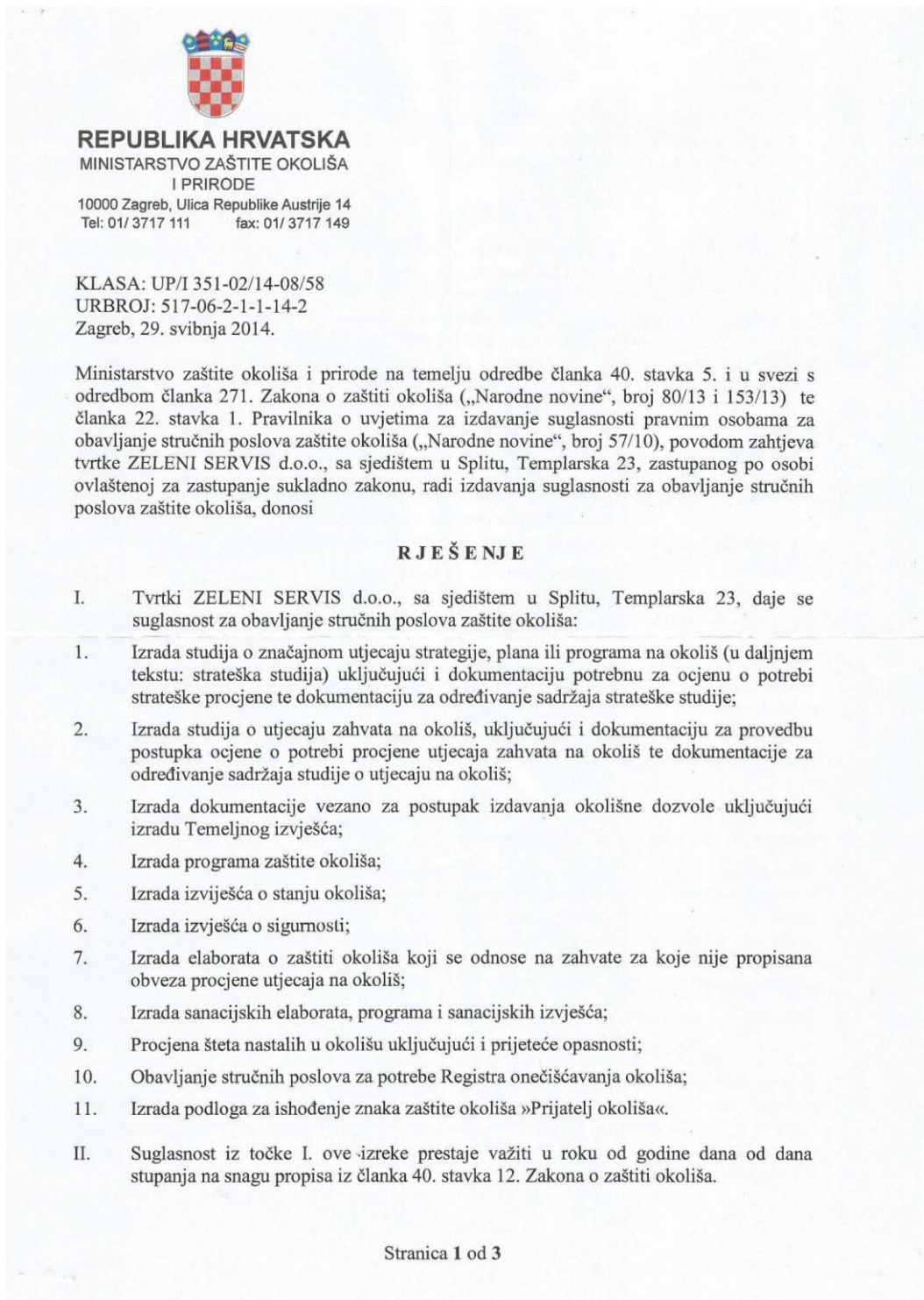

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Tvrtka Dalmesso d.o.o. je za potrebe izrade ovog elaborata angažirala ovlaštenu tvrtku Zeleni servis d.o.o. iz Splita.

Ovlaštenje tvrtke Zeleni servis d.o.o. za obavljanje poslova zaštite okoliša je u nastavku:

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

O b r a z l o ž e n j e

ZELENI SERVIS d.o.o. iz Splita (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnio je 7. svibnja 2014. godine ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije; Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temelnog izvješća; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša; Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari a također i iz razloga jer su sve činjenice bitne za donošenje odluke o zahtjevu ovlaštenika poznate ovom tijelu.

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev osnovan.

Slijedom naprijed navedenog, zbog odgovarajuće primjene Pravilnika, ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13 i 40/14).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Dostaviti:

1. **ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Zagreb, R s povratnicom**
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE**

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/14-08/58
URBROJ: 517-06-2-1-1-16-7
Zagreb, 20. srpnja 2016.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, rješavajući povodom zahtjeva tvrtke ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, zastupane po osobi ovlaštenoj u skladu sa zakonom, radi utvrđivanja izmjene popisa zaposlenika ovlaštenika, u odnosu na podatke utvrđene u rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.) temeljem odredbe članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), donosi:

R J E Š E N J E

- I. Utvrđuje se da je u tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, nastupila promjena zaposlenih voditelja i stručnjaka za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša u odnosu na zaposlenike temeljem kojih je ovlaštenik ishodio suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.).
- II. Utvrđuje se da su u tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o. iz točke I. ove izreke, uz postojećeg voditelja, zaposleni Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. i Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh. te stručnjak Ana Ptiček, mag.oecol. stručnjak.
- III. Utvrđuje se da u tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o. iz točke I. ove izreke, više nije zaposlen Domagoj Švaljek, struč.spec.ing.aedif.
- IV. Popis zaposlenika ovlaštenika priložen rješenjima iz točke I. izreke zamjenjuje se novim popisom koji je sastavni dio ovog rješenja.
- V. Ovo rješenje sastavni je dio rješenja iz točke I. izreke ovoga rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tvrtka ZELENI SERVIS d.o.o. iz Splita (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), podnijela je zahtjev za izmjenom podataka u Rješenju (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.) izdanom po Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, a vezano za popis zaposlenika ovlaštenika koji prileži uz navedeno rješenje. Promjene se odnose na stručnjake kako je navedeno u točkama II. i III.

U provedenom postupku Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izvršilo je uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, a osobito u popis stručnih podloga, diplome i potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje navedenih stručnjaka, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da su navodi iz zahtjeva utemeljeni.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

Stranica 1 od 2

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

S obzirom da se pravomoćno i izvršno rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.) u svom sadržaju ne može mijenjati, ovo rješenje kojim su utvrđene gore navedene promjene priložit će se spisu predmeta navedene suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, (**R!**, s povratnicom!)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Evidencija, ovdje
4. Pismohrana u predmetu, ovdje

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

P O P I S		
zaposlenika ovlaštenika: ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014. i izmjeni rješenja URBROJ: 517-06-2-1-1-16-7 od 20. srpnja 2016.		
<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA</i>	<i>VODITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJAK</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	dr.sc. Natalija Pavlus, dipl.ing.biol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh. Marijana Vuković, dipl.ing.biol.	Ana Ptiček, mag.oecol.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	dr.sc. Natalija Pavlus, dipl.ing.biol. Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh.	stručnjak naveden pod 1.
3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temelnog izvješća	dr.sc. Natalija Pavlus, dipl.ing.biol. Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh.	stručnjak naveden pod 1.
4. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
5. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
6. Izrada izvješća o sigurnosti	voditelji navedeni pod 3.	stručnjak naveden pod 1.
7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
8. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	voditelji navedeni pod 3.	stručnjak naveden pod 1.
9. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti	voditelji navedeni pod 3.	stručnjak naveden pod 1.
10. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
11. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.

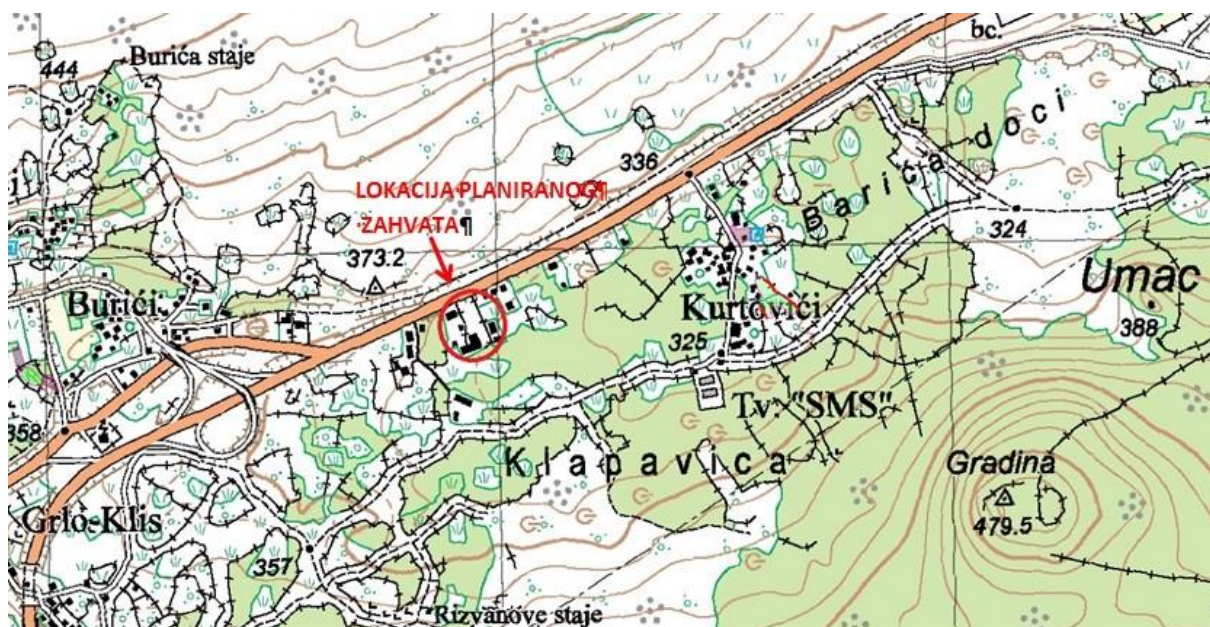

Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“

2 PODACI O LOKACIJI I OPIS LOKACIJE ZAHVATA

2.1 Lokacija zahvata u odnosu na jedinicu lokalne samouprave i katastarsku općinu

Planirani zahvat nalazi se na području Splitsko-dalmatinske županije, u Općini Klis. Zahvat je planiran u sklopu postojećeg proizvodnog pogona na k.č. 5288/1 i k.č. 5285/3, sve k.o. Klis.

Slika 2.1.-1.: Prikaz užeg područja lokacije zahvata na topografskoj karti (izvor: Geoportal)

2.1.1 Odnos zahvata prema postojećim i planiranim zahvatima

Lokacija pogona u kojemu se planira promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda nalazi se na području koje prostorno-planski reguliraju sljedeći dokumenti:

- „Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije“, Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06 i 13/07 i 9/13 (u daljnjem tekstu: PP Splitsko-dalmatinske županije);
- „Prostorni plan uređenja Općine Klis“, Službeni vjesnik Općine Klis, broj 4/00 i 2/09 (u daljnjem tekstu PPU Općine Klis).

U nastavku se navode dijelovi iz nadležnih dokumenata prostornog uređenja, koji su relevantni za provedbu predmetnog zahvata, uključujući i njegovu lokaciju.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Prostorni plan uređenja Splitsko-dalmatinske županije

Prema namjeni prostora definirane PP Splitsko-dalmatinske županije, prikazane u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora, vidljivo je da se lokacija predmetnog zahvata nalazi unutar prostora smještaja gospodarskih sadržaja; poslovno–proizvodni (vidi sliku 2.2.-1.).

Slika 2.2.-1.: Izvod iz PP Splitsko-dalmatinske županije: „1.Korištenje i namjena prostora“ (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 01/03, 08/04, 05/06, 13/07 i 09/13)

U Odredbama za provođenje, a vezano za predmetni zahvata navodi se:

4.3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

Članak 80.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Za svaku pojedinu gospodarsku djelatnost u smislu određivanja namjene, potrebno je vrednovati mjere specifičnosti u smislu utjecaja na okoliš, a obzirom na kategoriju osjetljivosti prostora. Za vrednovanje ovih specifičnosti određuju se osnovni kriteriji:

- vrsta energenta koji se koristi u proizvodnji,
- količina i vrsta štetnih tvari koji se ispuštaju u okoliš,
- ugrožavanje krajobraznih i prirodnih vrijednosti,
- učestalost, količine i vrste prometa,
- vrste i kapaciteti potrebite infrastrukture i
- veličina prostora za planirani zahvat u prostoru.

Članak 81.

Prostorni razmještaj poslovnih i proizvodnih namjena treba zasnivati na postojećem rasporedu gospodarskih djelatnosti na način da se površine proizvodnih namjena, koje ne udovoljavaju kriterijima zaštite okoliša s obzirom na osjetljivost prostora, postupno zamjenjuju sadržajima poslovnih namjena.

Nove zone proizvodnih namjena planirati sukladno stvarnim prostornim mogućnostima, a u skladu sa:

- kriterijima razgraničenja ugroženog okoliša (IV. kategorija),
- planiranog sustava centara i mreže naselja,
- povezanosti prometnom mrežom,
- mogućnosti priključenja na ostale infrastrukturne sustave i
- demografskim prilikama (preferiraju se područja manje nastanjenosti).
- kriterijima koji proizlaze iz posebnih propisa, kojima se definiraju ograničenja unutar zona sanitarne zaštite izvorišta.

Prostorni plan uređenja Općine Klis

Lokacija pogona u kojem se planira promjena tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu nalazi se u obuhvatu PPU Općine Klis.

Prema namjeni prostora definirane PPU Općine Klis, prikazane u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora vidljivo je da se lokacija predmetnog zahvata nalazi unutar prostora smještaja gospodarskih sadržaja, poslovno-proizvodni (zone I i K), koji nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša (vidi sliku 2.2.-2.).

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.2.-2.: Izvod iz PPUO Klis: „1.Korištenje i namjena prostora“ (Službeni vjesnik Općine Klis, broj 04/00 i 02/09)

Lokacija predmetnog zahvata nalazi se na prostoru ovim Planom definirane obvezne izrade prostornog plana užeg područja - UPU proizvodno-poslovne zone Kurtovići Jug. Navedeni prostorni plan nije izrađen.

Raspored gospodarskih djelatnosti u prostoru utvrđen je Planom namjene površina u skladu s utvrđenim ciljevima PPU Općine Klis. Detaljniji uvjeti kojima se ograničava lociranje i vrste gospodarskih djelatnosti temelje se na režimima zaštite zona izvorišta utvrđenim Odlukom o određivanju zone sanitarne zaštite izvorišta i zaštitnih mjera izvorišta iz 1988. godine.

Prema Odluci o određivanju zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera izvorišta vodozaštitna područja dijele se na četiri zone prema stupnju opasnosti od mogućeg zagađenja vode.

U obuhvatu ovog Plana određena je prva, druga i treća zona:

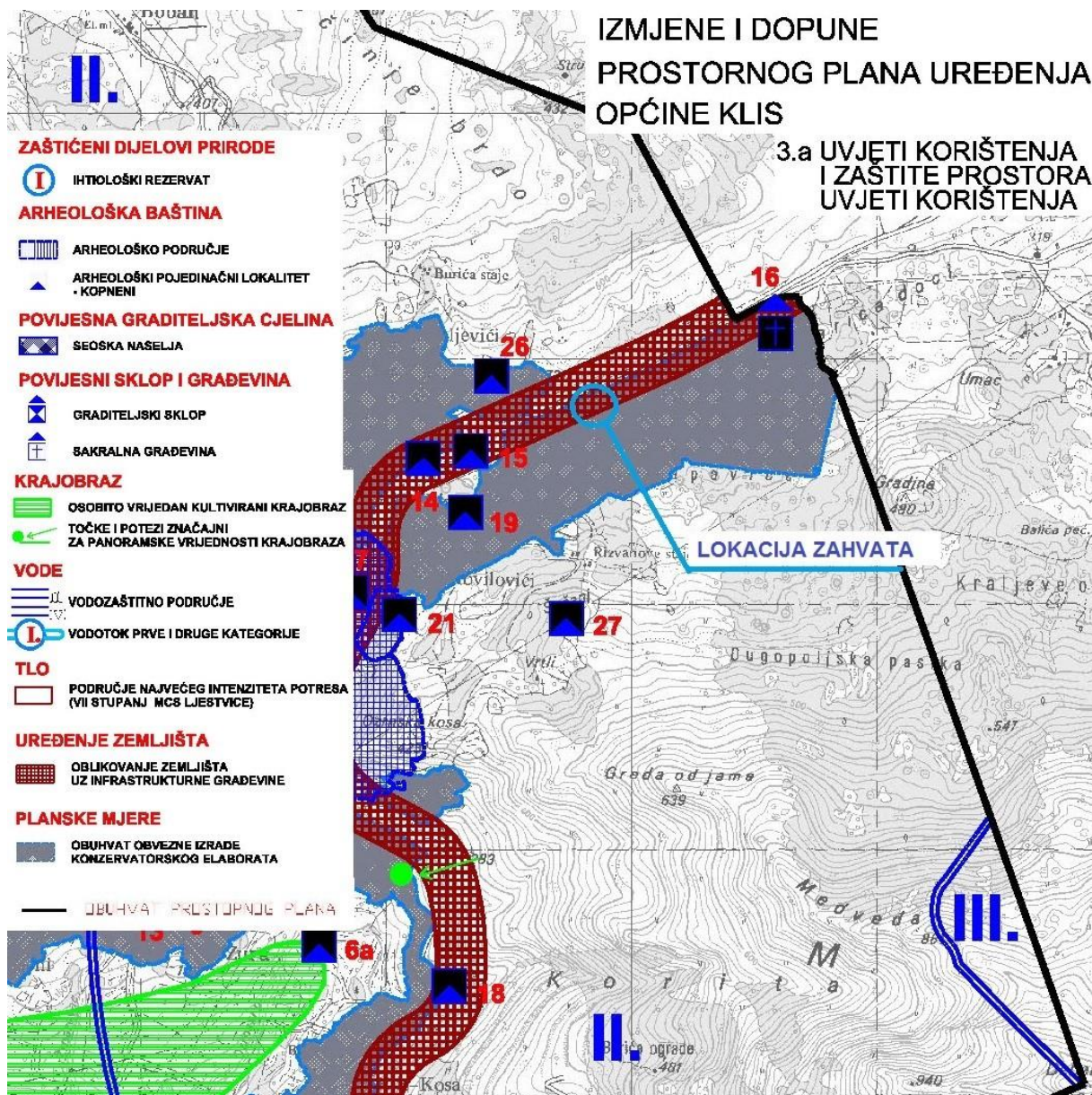
- prva zona sanitarne zaštite, zona strogog režima zaštite (zona izvorišta i vodoopskrbnih objekata),
- druga zona sanitarne zaštite, zona strogog ograničenja (uže vodozaštitno područje),
- treća zona sanitarne zaštite, zona ograničenja i kontrole (šire vodozaštitno područje).

Iz kartografskog prikaza 3.a Uvjeti korištenja i zaštite prostora vidljivo je da se lokacija zahvata nalazi unutar druge zone sanitarne zaštite - uže vodozaštitno područje (vidi sliku 2.2.-3.).

Lokacija zahvata nalazi se u blizini kulturno-povijesnih cjelina unutar ovim Planom definiranog obuhvata obvezne izrade konzervatorskog elaborata, ali kako se radi o postojećem objektu utjecaja na kulturno-povijesnu baštinu nema.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

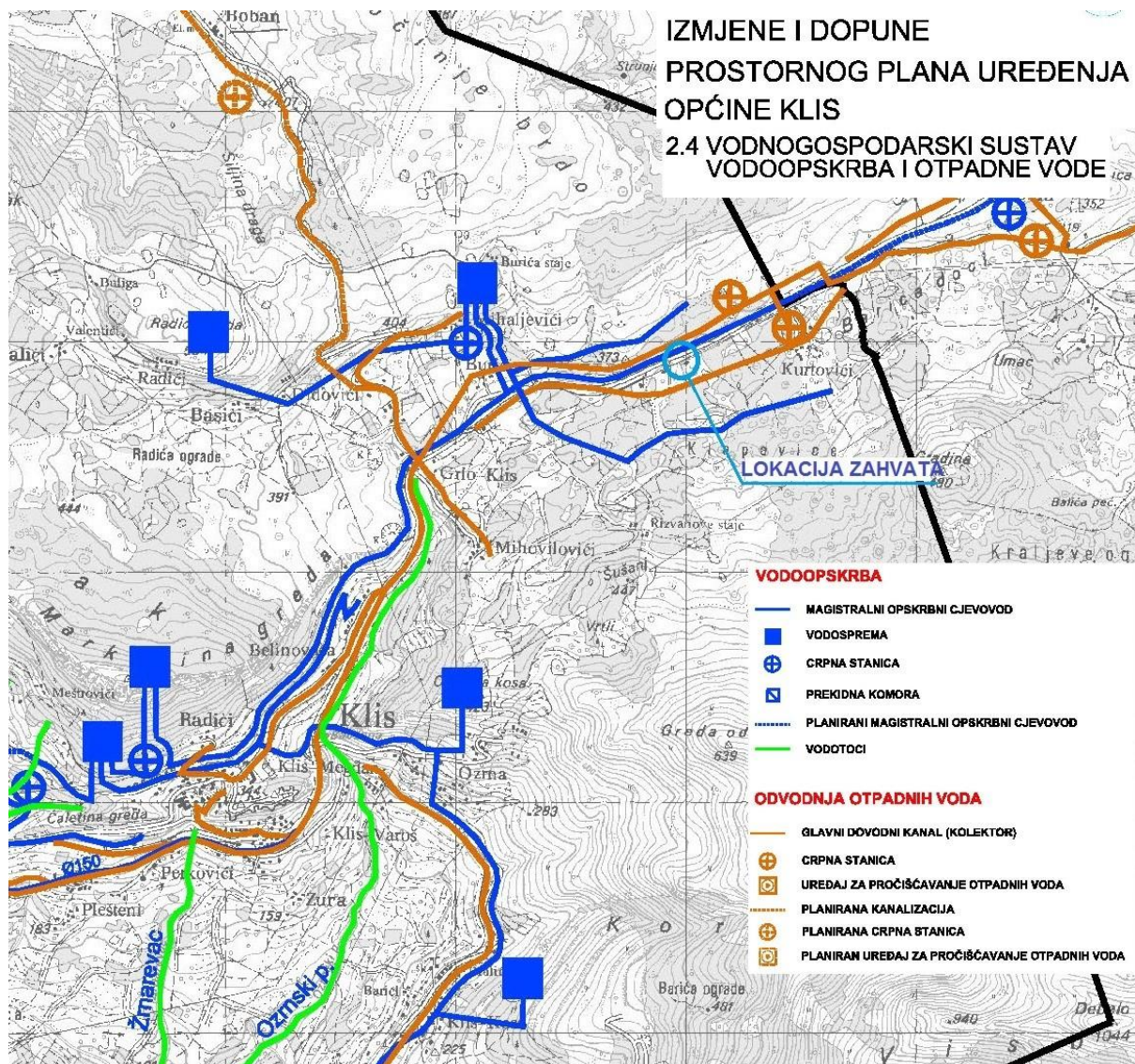
Slika 2.2.-3.: Izvod iz PPUO Klis: „3.a. Uvjeti korištenja i zaštite prostora“ (Službeni vjesnik Općine Klis, broj 04/00 i 02/09)

Lokacija zahvata opremljena je komunalnom infrastrukturom. Položaj lokacije zahvata u odnosu na postojeći sustav vodoopskrbe i odvodnje te na elektroenergetsku mrežu vidljiv je na kartografskim prikazima 2.4. Vodnogospodarski sustav–Vodoopskrba i odvodnja i 2.3. Energetski sustav (slike 2.2.-4. i 2.2.-5.).

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

**Slika 2.2.-4.: Izvod iz PPUO Klis: „2.4. Vodnogospodarski sustav–Vodoopskrba i odvodnja“
(Službeni vjesnik Općine Klis, broj 04/00 i 02/09)**

U PPU Općine Klis navodi se:

Područja Gospodarskih zona su zasebna područja koja se moraju rješavati na specifičan način, a sve u skladu s procesima i aktivnostima koji će se odvijati u tim zonama. Razlikujemo tri vrste voda sa ovih područja: otpadne vode sastava sličnog kućanskim otpadnim vodama, tehnološke otpadne vode i oborinske vode. U skladu s tim, na ovim područjima trebaju se graditi tri odvojene kanalizacije: kanalizacija fekalnih otpadnih voda, kanalizacija tehnoloških otpadnih voda i oborinska kanalizacija. U svim gospodarskim zonama neće se dozvoliti aktivnosti koje će ugroziti podzemne vode, a ovo ovisi u kojoj zoni sanitarne zaštite nalazi se izgrađena ili planirana Gospodarska zona. Sakupljanje, pročišćavanje i ispuštanje voda iz Gospodarske zone mora se rješavati u skladu s posebnim uvjetima koje propisuju nadležni organi, a prije svih Hrvatske vode. Unutar Gospodarskih zona koje se nalaze u II zoni sanitarne

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

zaštite ne bi se smjele razvijati djelatnosti koje proizvode ili u procesu proizvodnje koriste otrovne, kancerogene ili tvari štetne po zdravlje ljudi.

Kanalizacija fekalnih otpadnih voda sakuplja otpadne vode koje nastaju kao posljedica boravka i rada ljudi u ovim zonama, a to su sanitarne otpadne vode i vode iz kuhinja. Ove otpadne vode se trebaju sakupiti jedinstvenim kanalizacijskim sustavom unutar svake zone, pročistiti do razine kojom se zadovoljavaju traženi uvjeti, te koristiti ili ispuštati na teren. Razina i način pročišćavanja može biti ista kao i u slučaju (i). Ove otpadne vode mogu se rješavati zajedno sa otpadnim vodama susjednih naselja sa jedinstvenim kanalizacijskim sustavom i uređajem za tretman otpadnih voda.

Tehnološke otpadne vode moraju se skupljati posebnim kanalizacijskim sustavima, pročistiti u skladu s traženim uvjetima i ispuštati na teren, ili ispuštati u kanalizaciju fekalnih otpadnih voda i rješavati zajedno sa njima. U svakom slučaju pojedine tehnološke vode odnosno otpadne vode iz različitih pogona treba zasebno rješavati i pročišćavati, a nikako ne miješati prije pročišćavanja, odnosno moraju se individualno pročišćavati. U slučaju povezivanja sa kanalizacijom fekalnih voda, otpadne vode koje se priključuju na ovaj sustav moraju se pročistiti do razine kojom je kvaliteta efluenta bolja od kvalitete tipičnih kućanskih otpadnih voda.

Gospodarske zone Kurtovići sjever i Kurtovići jug priključene su na kanalizacijski sustav Split/Solin.

- Za sve Gospodarske zone važi;

U I. fazi do izgradnje kanalizacijskih sustava predviđa se korištenje zatvorenih, vodonepropusnih sabirnih jama za fekalne vode za objekte do 10 ES u okviru parcele. Za objekte za više od 10 ES predviđa se (zahtjeva) izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda uz higijenzaciju pročišćenih voda i dispoziciju istih putem upojnih bunara uz zadovoljenje propisanih parametara ispuštanja prema zoni sanitarne zaštite u kojoj se objekt nalazi (u II zoni sanitarne zaštite kvaliteta vode I vrste, a u III zoni sanitarne zaštite kvaliteta II vrste).

Za rješavanje problema odvodnje otpadnih i oborinskih voda ovih zona moguće su tri osnovne alternative:

- (i) rješavanje svake zone posebno i lokalno na najpovoljniji način;
- (ii) povezivanje zona "Klis" i "Konjsko" i njihovo zajedničko rješavanje lokalnom dispozicijom;
- (iii) povezivanje kanalizacijskih sustava jedne (Klis) ili obje zone sa kanalizacijskim sustavom Split/Solin.

Oborinske vode sa parkirališta ili slivnih područja pojedinih pogona unutar parcela treba pročistiti preko adekvatnih separatora prije spoja na sustav oborinske kanalizacije, a do izgradnje sustava oborinske kanalizacije upustiti u teren. Oborinske čiste vode upustiti u teren u okviru parcele.

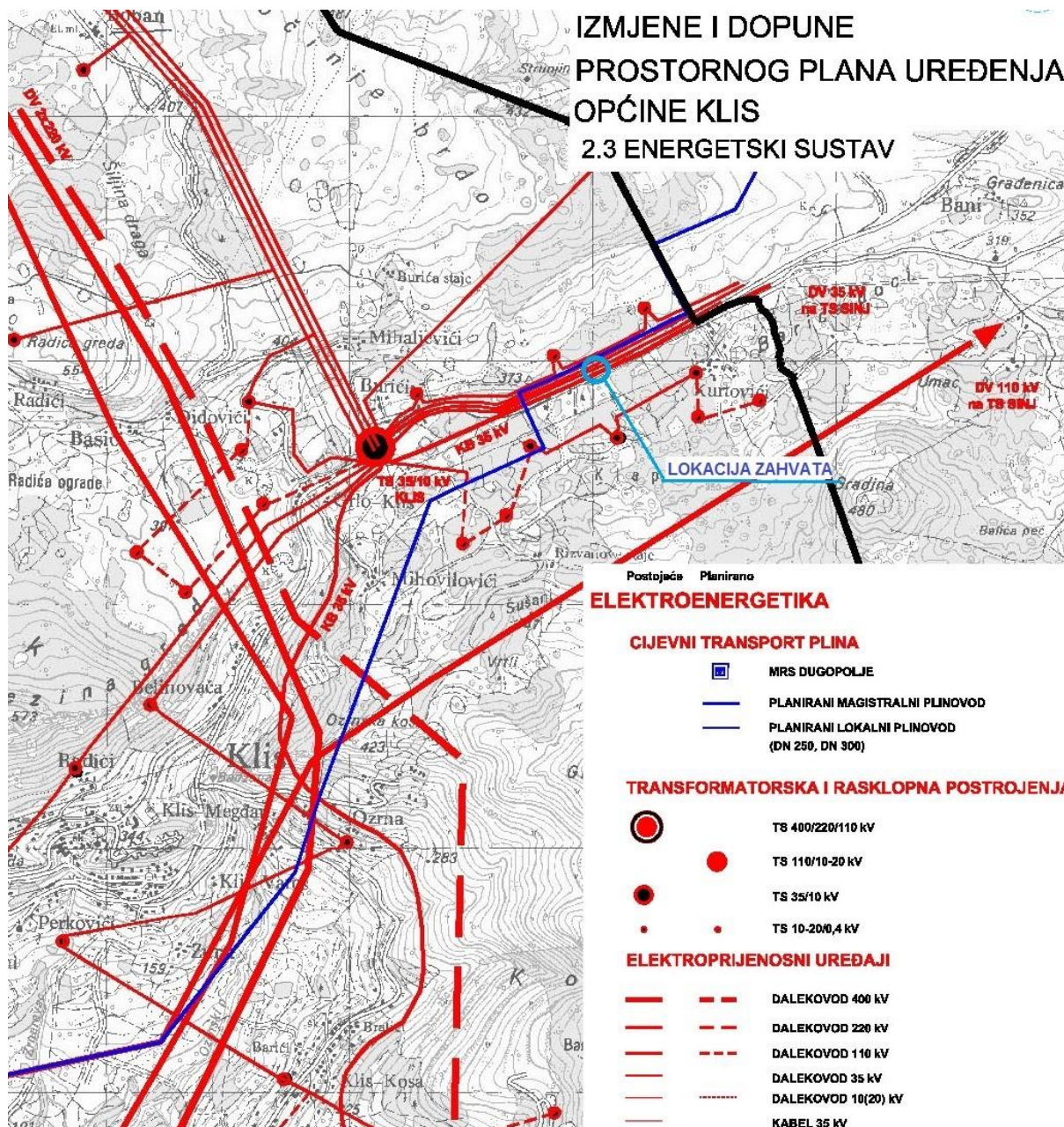
Realno je da se u početnom periodu rada ovih zona kada su količine otpadnih i oborinskih voda male prikupljanje, odvodnja, pročišćavanje i ispuštanje svih voda rješava lokalno u okviru svake zone. U budućnosti shodno dinamici razvoja i sadržajima u zonama, ali i okolici,

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

odnosno očekivanoj kakvoći otpadnih i oborinskih voda, treba nastojati međusobno povezati zone i eventualno susjedna naselja u jedinstveni kanalizacijski sustav. Tako povezane zone i susjedna naselja najbolje je priključiti na kanalizacijski sustav Split/Solin na tehnički i ekonomski najpovoljniji način.

Slika 2.2.-5.: Izvod iz PPUO Klis: „2.3. Energetski sustav“ (Službeni vjesnik Općine Klis, broj 04/00 i 02/09)

U Odredbama za provođenje, a vezano za predmetni zahvat navodi se:

Članak 3.

1. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

35. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti utvrđeni su u poglavlju 8.1. (Zaštita voda). Imajući u vidu da se veliko područje općine Klis nalazi u II. i III. zoni sanitarne zaštite, te mali dio u I. zoni, u postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za izgradnju prilikom utvrđivanja detaljne namjene svake pojedine građevine i uvjeta za njenu izgradnju potrebno je voditi računa o ograničenjima utvrđenim Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine« br. 66/11, 47/13), uz ishođenje vodopravnih uvjeta, odnosno stručnog mišljenja Hrvatskih voda.

5.3. Vodoopskrba i odvodnja

51. Vodoopskrba područja općine Klis rješava se s dva vodoopskrbna sustava:

(I) vodoopskrbnim sustavom sa izvorišta rijeke Rude kojim se opskrbljuje zagorski dio općine i (II) vodoopskrbnim sustavom s rijeke Jadro kojim se opskrbljuje naselje Klis.

55. Područje općine Klis se sa stanovišta odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dijeli u tri cjeline:

(I) područje rijetke izgradnje i malog broja stanovnika (Nisko, Brštanovo, Korušice, Dugobabe, Vučevica, Bročanac, Prugovo i Konjsko);

(II) područje gušće izgradnje i veće koncentracije stanovništva (Klis), te

(III) područje radnih zona (sjeverni dio naselja Klis)

56. PPU utvrđuje da će se naselje Klis, kao i poduzetničke zone Kurtovići jug 1, Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever spajaju na kanalizacijski sustav Split-Solin. Poduzetničke zone Kurtovići jug 1, Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever, preko crpnih stanica spajaju se na kanalizacijski sustav Split-Solin. Ostala područja Općine Klis rješavati lokalnim, individualnim sustavima skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda. Potrebno je napraviti studiju s ekonomskim pokazateljima za veće poduzetničke zone (Vučevica), kao i naselja Konjsko i Prugovo o isplativosti gradnje kanalizacijskog sustava za Vučevicu, koje spajati na kanalizacijski sustav Kaštela-Trogir, a za Konjsko i Prugovo na kanalizacijski sustav Split-Solin.

57. Područje gušće izgradnje (naselje Klis) rješava se u sklopu rješenja kanalizacijskog podsustava Solin. Ova je sustav razdjelnog tipa, kojim se sve otpadne vode ovog područja sakupljaju, odvode do crpne stanice Solin putem koje se prepumpavaju u tunel Stupe.

Sve otpadne vode ovog područja sakupljaju se jedinstvenim kanalizacijskim sustavom Split/Solin, odvode na centralni uređaj kod TTTS-a u Stobreču i ispuštaju poslije pročišćavanja dugim podmorskim ispustom u Brački kanal.

58. Prostorni plan predviđa da se oborinske vode ispuštaju u postojeće regulirane potoke te potom u more, sve uz odgovarajući tretman (separatori masnoće).

59. Za područja radnih zona graditi će se tri odvojene kanalizacije: kanalizacija fekalnih otpadnih voda, kanalizacija tehnoloških otpadnih voda i oborinska kanalizacija.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

60. Objekti koji se grade na području naselja Klis gdje još nije izgrađena kanalizacijska mreža, do izgradnje iste moraju sve otpadne vode odvoditi u zatvorene septičke jame.

7. Postupanje s otpadom

69. Na području obuhvata ovog Plana nije predviđeno odlagalište otpada. Problem odlaganja otpada rješava se izvan granica Općine Klis i mora biti usklađen s Prostornim planom Županije. Sva pitanja vezana za problem odlaganja komunalnog otpada biti će rješavana na temelju PP Županije, do tada Općina je obvezna riješiti zbrinjavanje otpada (otpad se danas odlaze na odlagalište Karepovac).

8. Mjere sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš

8.1 Zaštita voda

70. Prema Odluci o određivanju zone sanitarne zaštite izvorišta i zaštitnih mjera izvorišta iz 1988. godine vodozaštitna područja dijele se na 3 zone prema stupnju mogućeg zagađenja vode:

- prva zona sanitarne zaštite, zona strogog režima (zona izvorišta i vodoopskrbnih objekata),
- druga zona sanitarne zaštite, zona strogog ograničenja (uže vodozaštitno područje),
- treća zona sanitarne zaštite, zona ograničenja (sire vodozaštitno područje)

72. U drugoj zoni sanitarne zaštite dopuštena je izgradnja stambenih, gospodarskih (osim farmi za uzgoj stoke), pomoćnih i poslovnih građevina osim građevina koje koriste i proizvode opasne i štetne tvari odnosno tehnološke vode.

Dopuštena je izgradnja prometnih građevina uz posebne uvjete.

U II. zoni sanitarne zaštite nije dopušteno:

- svako skladištenje nafte i naftnih derivata,
- deponiranje otpada
- površinsko i podzemno eksploatiranje mineralnih sirovina,
- građenje industrijskih postrojenja opasnih za kakvoću podzemne vode,
- građenje cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,
- poljodjelska proizvodnja, osim proizvodnje zdrave hrane,
- građenje pogona za proizvodnju, skladištenje transport opasnih tvari,
- gradnja groblja i proširenje postojećih ,
- građenje svih industrijskih pogona ,
- građenje građevina koje mogu ugroziti kakvoću vode,
- građenje željezničkih pruga, autocesta i magistralnih cesta (državnih i :županijskih cesta),
- iskorištavanje mineralnih sirovina,
- ispuštanje bilo kakvih otpadnih voda, otrovnih i štetnih tvari,
- transport štetnih tvari cjevovodima,
- odlaganje organskih otpadnih tvari, otpadnih tvari iz industrije, zanatske, poljoprivredne proizvodnje i kućanstva,

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

- *te upotreba umjetnih gnojiva, pesticida i herbicida.*
"Narodne novine ", broj. 55/02, članak 24. i 26.

9.1 Obveze izrade prostornih planova

82. Prostornim planom uređenja Općine Klis utvrđena je obveza izrade prostornih planova užih područja

Do donošenja navedenih planova užih područja, u istim područjima se dozvoljava izgradnja i rekonstrukcija stambenih i drugih građevinskih objekata ukoliko postoji spoj građevinske čestice na javno-prometnu površinu .

Ukoliko ne postoji građevinska cestica javno- prometne površine, ista mora biti riješena ishođenjem lokacijske dozvole.

9.2. Rekonstrukcija građevina

86. PPU Općine Klis dopušta rekonstrukciju građevina čija je namjena u skladu s namjenom utvrđenom ovim Planom te ukoliko je ista izgrađena temeljem građevne dozvole, pri čemu vrijede ograničenja intenziteta izgradnje koja vrijede i za nove građevine.

87. Rekonstrukcijom u smislu poboljšanja uvjeta života i rada iz prethodne točke smatra se: 3. rekonstrukcija objekata namijenjenih radnim, poslovnim i javnim sadržajima kroz izmjenu uređaja, instalacija i ostalih elemenata tehnološkog procesa u pravilu u postojećim gabaritima građevina (iznimno je moguće povećanje površine pod građevinama do 10% ukoliko se rekonstrukcijom umanjuju negativni utjecaji na okoliš te sirenje nije protivno drugim odredbama ovog Plana),

Ocjena usklađenosti planiranog zahvata sa dokumentima prostornog uređenja

Planirani zahvat „Promjena tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“ u cijelosti je usklađen s prethodno navedenim važećim dokumentima prostornog uređenja Splitsko-dalmatinske županije i Općine Klis.

2.2 Opis okoliša lokacije zahvata

2.2.1 Položaj zahvata u prostoru

Dalmesso d.o.o nalazi se na katastarskim česticama 5288/1 i 5285/3 katastarske općine Klis.

Predmetni zahvat nalazi se u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. u naselju Klis, neposredno uz državnu cestu D1. Pristup lokaciji omogućen je sa sjeverne strane od brze ceste Solin-Klis-Sinj i s južne strane ulicom Dr Frane Tuđmana 35 (slika 2.3.1.-1.).

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.3.1.-1.: Položaj zahvata u odnosu na državnu cestu D1 (izvor: Geoportal)

Stanovništvo i naselja u blizini zahvata

U Općini Klis živi 4.801 stanovnik prema popisu stanovništva iz 2011. godine, od toga 60% živi u naselju Klis.¹ Područje lokacije je u naselju Klis-brdo, odnosno u proizvodno-poslovnoj zoni Kurtovići.

2.2.2 Geografske i reljefne karakteristike područja

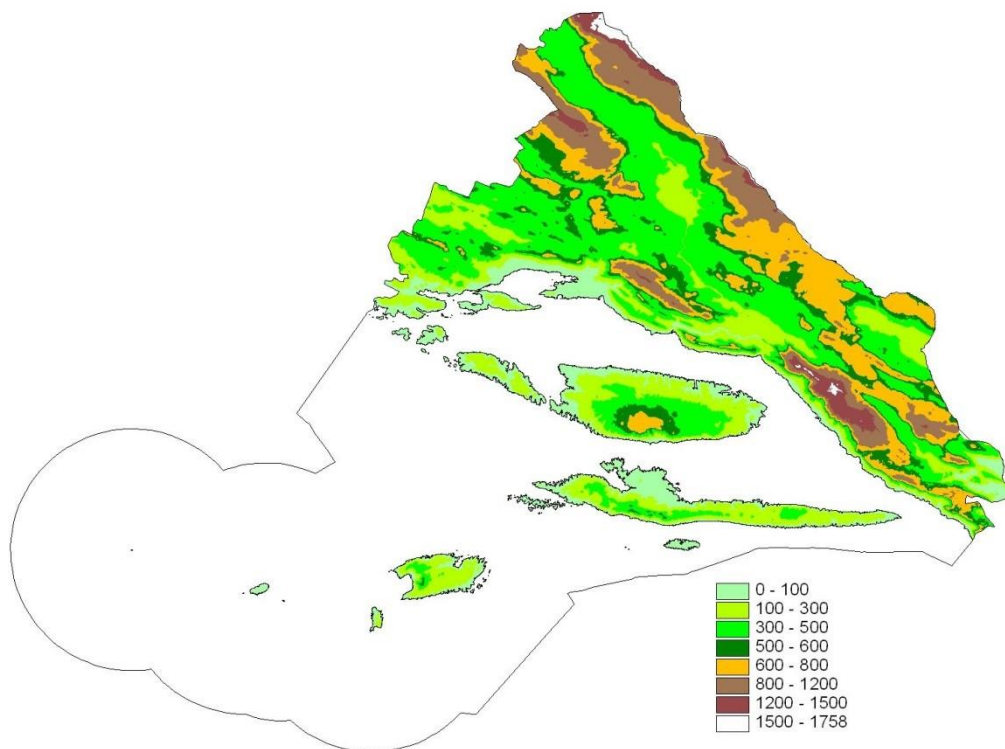
Općina Klis prostire se na 148,7 km², zauzimajući 3,25 % ukupne kopnene površine Splitsko-dalmatinske županije. Općina Klis zauzima prijelazni prostor zaobalnog i priobalnog pojasa županije.

Prema geomorfološko-reljefnim obilježjima (slika 2.3.2.-1.), prostor Županije može se opisati kao dominantno brdovito područje krša s većim brojem uklopljenih krških polja. Od većih planinskih masiva ističu se priobalni planinski niz (Svilaja, Kozjak, Mosor, Biokovo) te u zaobalnom dijelu masivi Svilaje, Dinare i Kamešnice, a značajnija krška polja uključuju Cetinsko-paško, Hrvatačko, Sinjsko, Mučko-postinjsko, Konjsko, Dugopolje, Dicmanjsko, Imotsko polje, Rastok i Vrgorsko Jezero.

¹<http://www.dzs.hr/>

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.3.2.-1.: Reljefna karta Splitsko-dalmatinske županije

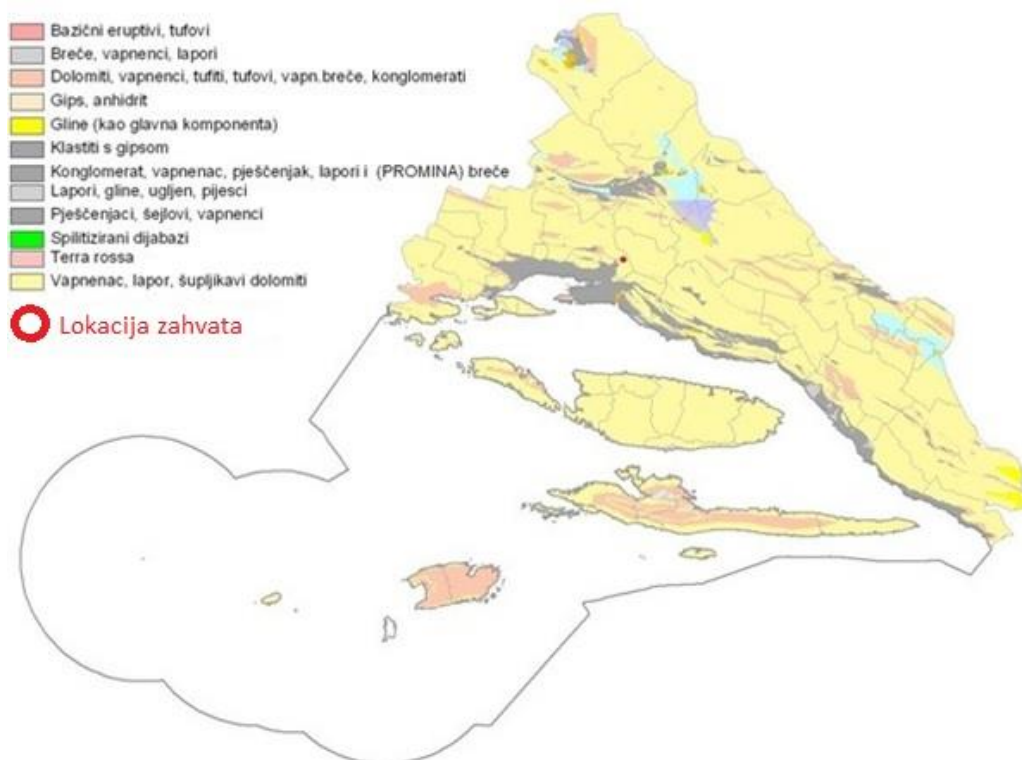
2.2.3 Geološko-litološke karakteristike prostora

Splitsko-dalmatinska županija je izgrađena od sedimentnih stijena raspona starosti od trijasa (T) do kvartara (Q), no ipak ponajviše kredne starosti. Iznimka su manja područja s eruptivnim stijenama u prostoru Komiže, Brusnika i Jabuke.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.3.3.-1.: Geološko-litološka karta Splitsko-dalmatinske županije

Iz karte priložene na slici 2.3.3.-1. vidljivo je da na lokaciji zahvata prevladavaju vapnenac, lapor i šupljikavi dolomiti.

Vapnenac i dolomit litološka su osnova krške geomorfologije karakterizirane velikom pukotinskom poroznošću (špilje, jame, podzemni tokovi) i posljedičnim složenim hidrološkim režimom površinskih i podzemnih voda.

2.2.4 Hidrogeološke karakteristike i hidrološke karakteristike

Na području Općine Klis najznačajniji vodni resurs čini rijeka Jadro koja je svojim uzvodnim dijelom granica Općine Klis i Grada Solina. Osim rijeke Jadro prostorom Općine Klis teče i nekoliko povremenih ili stalnih potoka (najveći je Ilijin potok koji ljeti potpuno presuši) i bujičnih tokova koji se ulijevaju u rijeku Jadro.

2.2.4.1 Pregled stanja vodnog tijela

Prema Zahtjevu za pristup informacijama (Klasa: 008-02/15-02/0000620, Ur. broj: 15-15-1), a u svrhu provedbe postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš i izradu potrebne dokumentacije za zahvat „Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“, u nastavku se dostavljaju karakteristike površinskog vodnog tijela (Tablica 2.3.4.1.-1.), a stanje tog vodnog tijela prikazano je u (Tablica 2.3.4.1.-2.) prema Planu upravljanja vodnim područjem, za razdoblje 2013.–2015. godine.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Za potrebe Planova upravljanja vodnim područjima, provodi se načelno delineacija i proglašavanje zasebnih vodnih tijela površinskih voda na:

- tekućicama s površinom sliva većom od 10 km²,
- stajaćicama površine veće od 0.5 km²,
- prijelaznim i priobalnim vodama bez obzira na veličinu,

a koja su prikazana na kartografskim prikazima.

Za vrlo mala vodna tijela na lokaciji zahvata koje se zbog veličine, a prema Zakonu o vodama odnosno Okvirnoj direktivi o vodama, ne proglašavaju zasebnim vodnim tijelom primjenjuju se uvjeti zaštite kako slijedi:

- Sve manje vode koje su povezane s vodnim tijelom koje je proglašeno Planom upravljanja vodnim područjima, smatraju se njegovim dijelom i za njih važe isti uvjeti kao za to veće vodno tijelo.
- Za manja vodna tijela koja nisu proglašena Planom upravljanja vodnim područjima i nisu sastavni dio većeg vodnog tijela, važe uvjeti kao za vodno tijelo iste kategorije (tekućica, stajaćica, prijelazna voda ili priobalna voda) najosjetljivijeg ekotipa na tom vodnom području (Tekućice: Jadransko vodno područje ekotip 15A).

Stanje grupiranog podzemnog vodnog tijela dano je u Tablici 2.3.4.1.-3..

Tablica 2.3.4.1.-1.: Karakteristike vodnog tijela JKRN935013

KARAKTERISTIKE VODNOG TIJELA JKRN935013	
Šifra vodnog tijela Water body code	JKRN935013
Vodno područje River basin district	Jadransko vodno područje
Podsliv Sub-basin	-
Ekotip Type	T21B
Nacionalno / međunarodno vodno tijelo National / international water body	HR
Obaveza izvješćivanja Reporting obligations	nacionalno
Neposredna slivna površina (računska za potrebe PUVP) Immediate catchment area (estimate for RBMP purposes)	28.2 km ²
Ukupna slivna površina (računska za potrebe PUVP) Total catchment area (estimate for RBMP purposes)	130 km ²
Dužina vodnog tijela (vodotoka s površinom sliva većom od 10 km ²) Length of water body (watercourses with area over 10 km ²)	4.41 km
Dužina pridruženih vodotoka s površinom sliva manjom od 10 km ² Length of adjoined watercourses with area less than 10 km ²	14.2 km
Ime najznačajnijeg vodotoka vodnog tijela Name of the main watercourse of the water body	Jadro

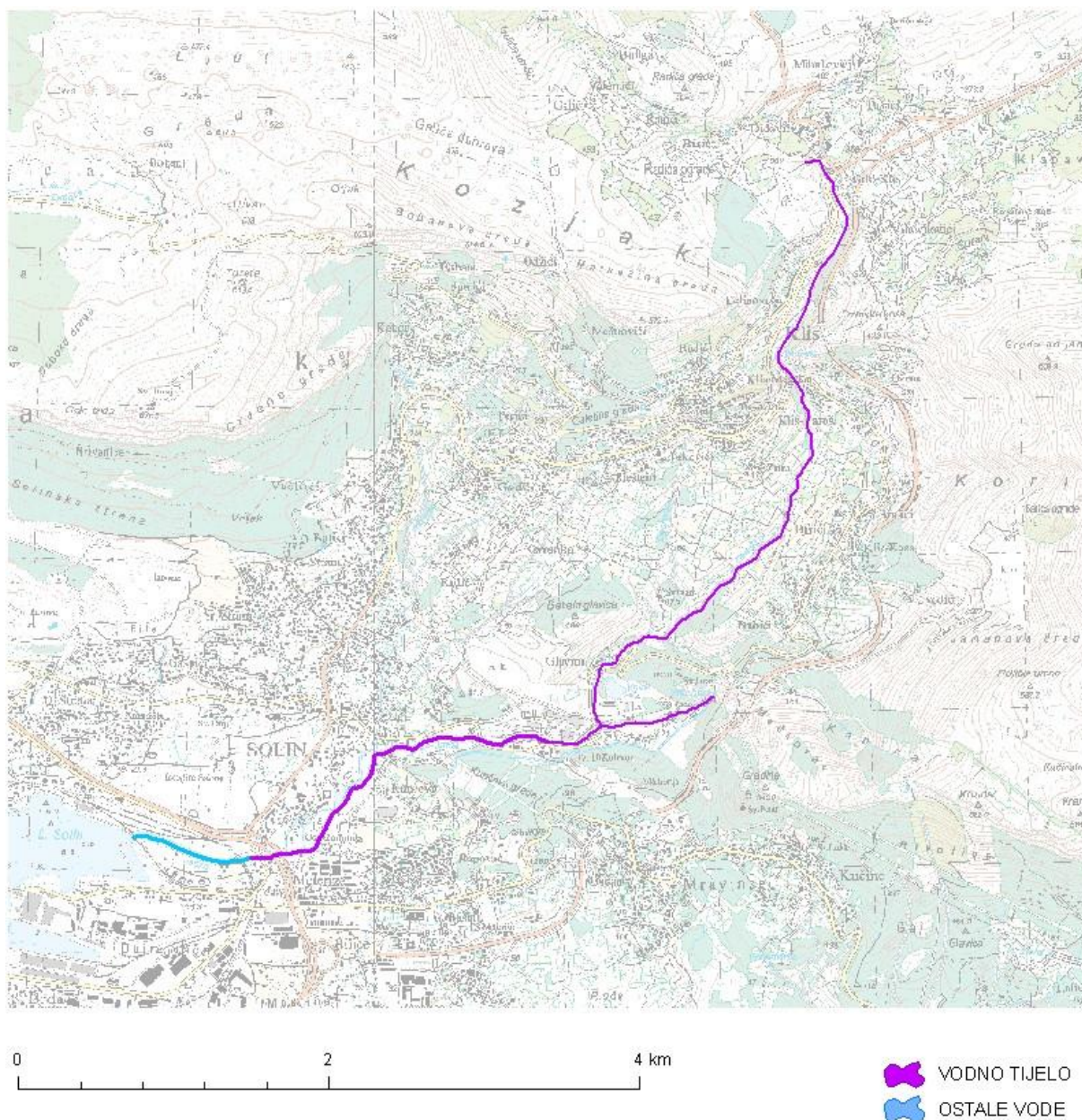
**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Tablica 2.3.4.1.-2.: Stanje vodnog tijela JKRN935013 (tip T21B)

Stanje		Pokazatelji	Procjena stanja	Granične vrijednosti koncentracija pokazatelja za*	
				procijenjeno stanje	dobro stanje
Ekološko stanje	Kemijski i fizikalno kemijski elementi kakvoće koji podupiru biološke elemente kakvoće	BPK ₅ (mg O ₂ /l)	vrlo dobro	< 2,0	< 2,6
		KPK-Mn (mg O ₂ /l)	vrlo dobro	< 4,0	< 5,6
		Ukupni dušik (mgN/l)	vrlo dobro	< 1,5	< 2,1
		Ukupni fosfor (mgP/l)	vrlo dobro	< 0,1	< 0,26
	Hidromorfološko stanje		loše	40% - 60%	<20%
	Ukupno stanje po kemijskim i fizikalno kemijskim i hidromorfološkim elementima		loše		
Kemijsko stanje			dobro stanje		
*prema Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 89/2010)					

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

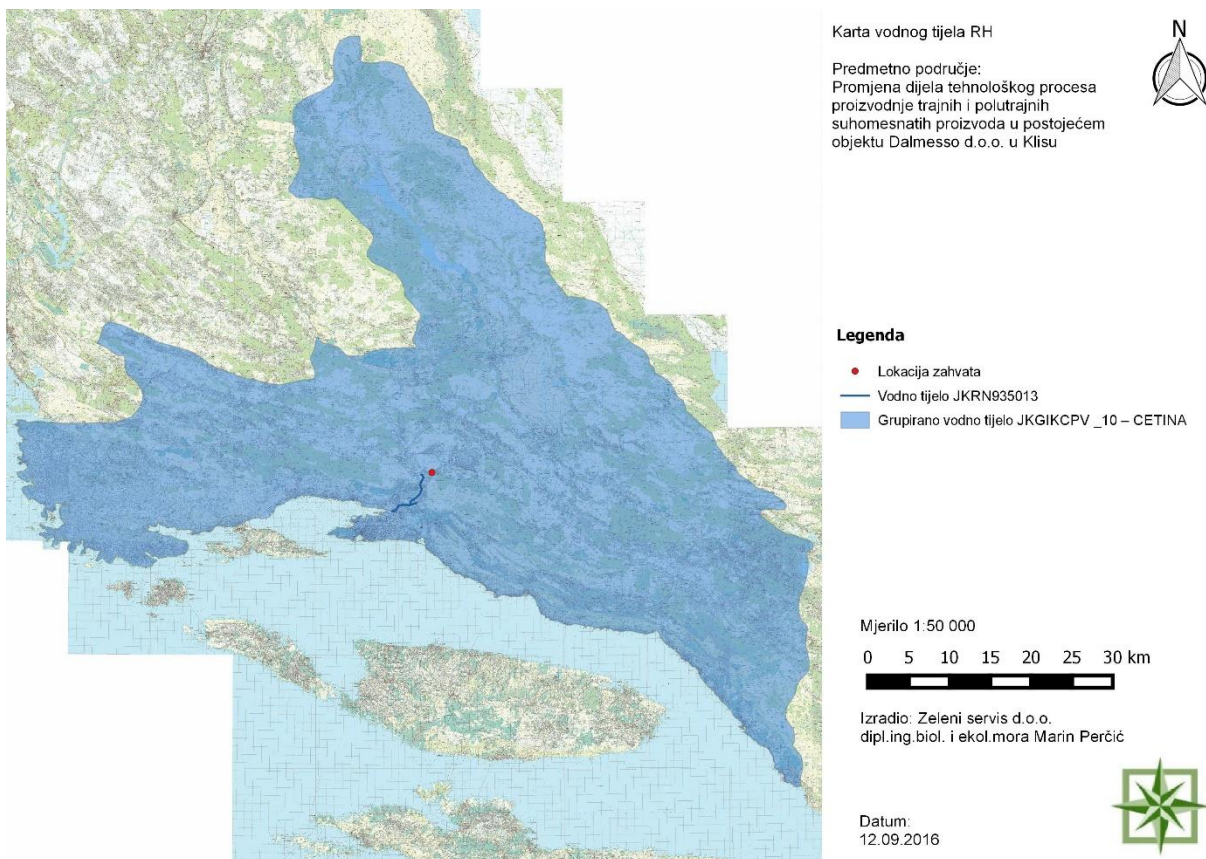
Slika 2.3.4.1.-1.: Vodno tijelo JKR935013

Ekološko stanje vodnog tijela JKR935013 (tip T21B) prema pokazateljima BPK₅, KPK-Mn, ukupni dušik i ukupni fosfor ocijenjeno je kao vrlo dobro. Hidromorfološko stanje je ocijenjeno loše, jednako kao i ukupno stanje po kemijskim i fizikalno kemijskim i hidromorfološkim elementima. Kemijsko stanje je ocijenjeno kao dobro.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.3.4.1.-2.: Grupiranog vodno tijelo JKGICPV_10 – CETINA i površinsko vodno tijelo JKRN925013

Tablica 2.3.4.1.-3.: Stanje grupiranog vodnog tijela JKGICPV_10 – CETINA

Stanje	Procjena stanja
Kemijsko stanje	dobro
Količinsko stanje	dobro
Ukupno stanje	dobro

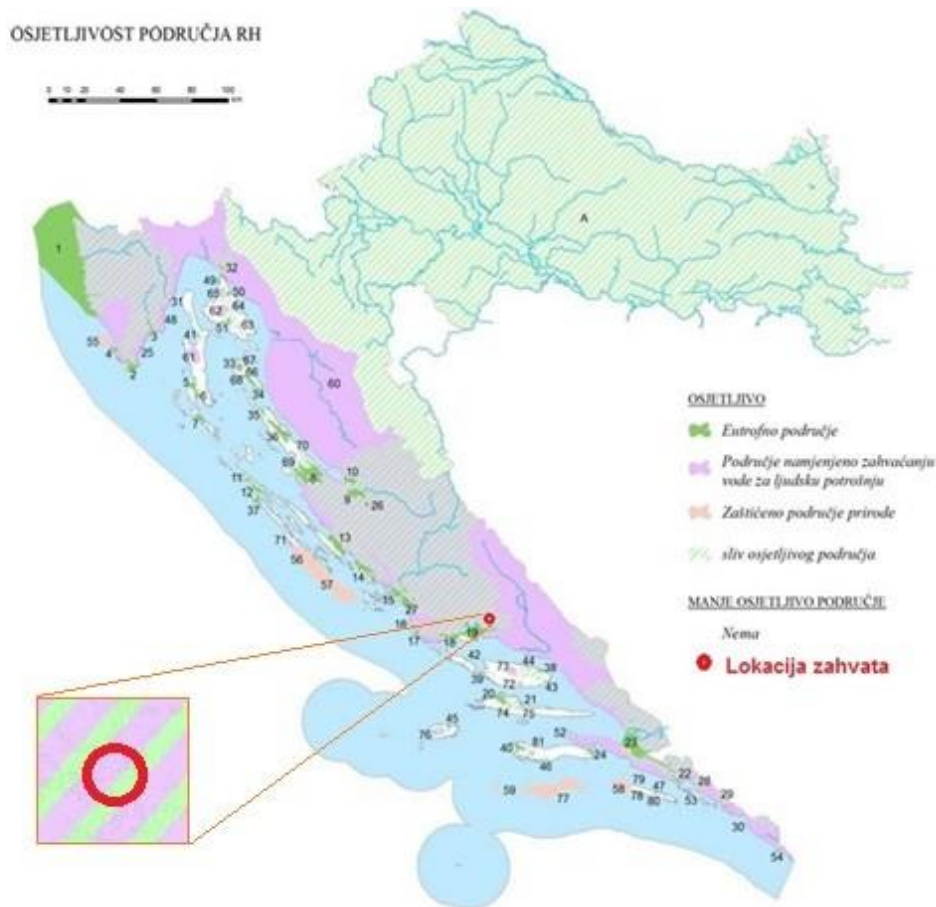
Stanje grupiranog podzemnog vodnog tijela prema tablici 2.3.4.1.-3. je dobro u sve tri prikazane kategorije.

Grupirano vodno tijelo podzemne vode Cetina je pukotinsko-kavernozne poroznosti, zauzima površinu od 3.086,54 km² s prosječnim dotokom podzemne vode od 1.318*10³ m³/god. Prirodna ranjivost je osrednja do visoka. Ekosustavi ovisni o podzemnoj vodi u području grupiranog vodnog tijela podzemne vode Cetina su Paško polje, Vrličko polje, Sinjsko polje, Ruda, rijeka Cetina s kanjonom i Prološko blato.

Uvidom u Karti osjetljivih područja (slika 2.3.4.1.-3.) u Republici Hrvatskoj, vidljivo je da se planirani zahvat nalazi na području namijenjenom zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju te na slivu osjetljivog područja.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

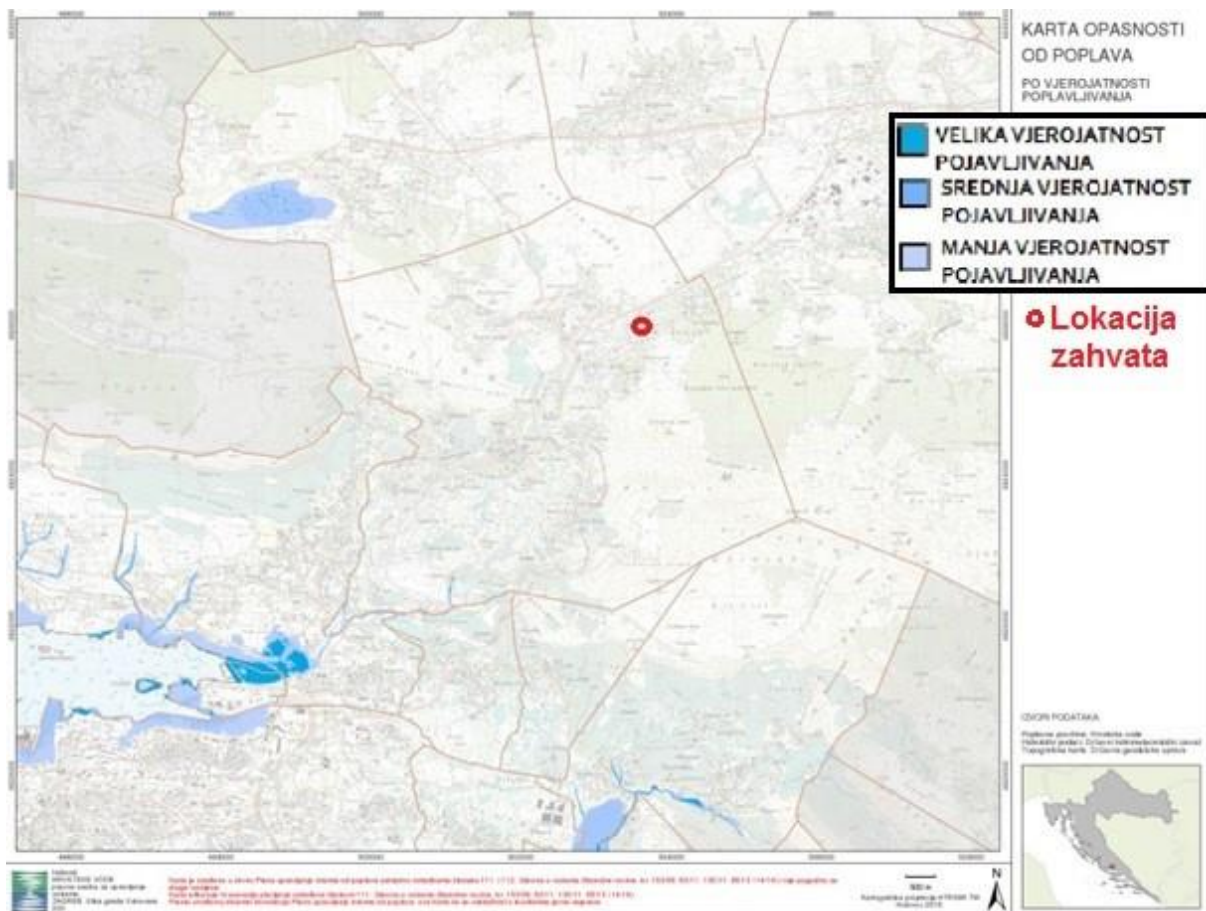
Slika 2.3.4.1.-3.: Kartografski prikaz osjetljivih područja u Republici Hrvatskoj s lokacijom zahvata²

Prema Karti opasnosti od poplava za područje RH (slika 2.3.4.1.-4.), područje obuhvata zahvata ne nalazi se na području opasnosti od poplavlivanja od kopnenih voda.

² Odluka o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10, 141/15)

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.3.4.1.-4.: Izvod iz Karte opasnosti od poplava za područje RH

2.2.5 Seizmičnost lokacije³

Cjelokupni teritorij Splitsko-dalmatinske županije seizmički je aktivan, ali s različitim seizmičkim rizicima na pojedinim područjima. U ovom trenutku u Hrvatskoj su na snazi tehnički propisi i norme pa s time i seizmološke karte rizika preuzete Zakonom o preuzimanju zakona o standardizaciji, koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuje kao republički zakon (NN 53/91). Tom sustavu odgovaraju karte rizika s povratnim periodom od 500 godina i seizmičke zone 6., 7., 8., 9. i 10. stupnja intenziteta prema MSK uz 63% vjerojatnosti pojave.

Analizom je utvrđeno sljedeće:

- zona IX stupnja MSK ljestvice zahvaća područje pl. Biokovo, lokalitete Makarska – Imotski – Sinj u ukupnoj površini od cca. 4.000 km²;
- zona VIII stupnja MSK ljestvice zahvaća brojne lokalitete srednje dalmatinskih otoka: Vis, Hvar, Brač, Šolta, splitsku aglomeraciju, područje Sinja i
- zona VII stupnja MSK ljestvice zahvaća ostala područja Županije.

Područje Općine Klis se nalazi u zoni VII stupnja MSK ljestvice.

³ Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za Splitsko-dalmatinsku županiju

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

2.2.6 Klimatske karakteristike

U ocjeni klimatskih prilika područja Općine Klis značajna je podjela prostora na priobalni i zaobalni (zagorski) dio. Priobalni dio se nalazi u zoni mediteranske klime „jadranskog tipa“ (semiaridni tip klime) čija su obilježja vruća i suha ljeta te blage i vlažne zime sa velikim brojem sunčanih sati (oko 2.700) te vrlo izraženom vjetrovitošću (106 dana s jakim i 34 dana s olujnim vjetrom godišnje, pretežito bura i jugo).

Temperaturni režim usko je povezan sa bogatom insolacijom te utjecajem mora koje je u svim godišnjim dobima osim ljeta, toplije od zraka. Srednja temperatura u siječnju je između 7 i 8 °C, u srpnju oko 25 °C, a srednja godišnja temperatura je 16,2 °C. Broj studenih i hladnih dana je zanemariv, a srednje dnevne temperature iznad 15 °C traju i više od šest mjeseci.

Oborinski režim ima sve karakteristike maritimnog mediteranskog tipa klime koji se ističe po tome što u zimskoj polovici godine (jesen-zima) padne gotovo 2/3 oborina tako da ljetni dio godine oskudijeva kišom što izaziva česte ljetne suše. Količina kiše raste idući od obale prema planinskim grebenima, a prosjek Solina se kreće oko 1.000 mm oborina godišnje.

Može se zaključiti da zagorski prostor ima modificiranu mediteransku (submediteransku) klimu sa određenim kontinentalnim obilježjima. Osobine navedene klime su češće bile ograničavajući nego stimulirajući faktor razvoja.

2.2.7 Pedološke karakteristike

Prostor Splitsko-dalmatinske županije karakterizira velika raznolikost tipova tala i mozaičnost zemljišnih areala. Ova raznolikost je posljedica velike varijabilnosti osnovnih čimbenika tvorbe tala ponajviše geološko-litološke podloge, geomorfologije, hidrologije, klime i antropogenog utjecaja. Velika površina ogoljenog krša i oskudica plodnih tala i vode, posljedica je u prvom redu vapnenačko-dolomitnog litološkog supstrata i s tim u vezi krškog, izrazito vodopropusnog karaktera područja, odnosno za takva područja tipičnog procesa „krške erozije“, gdje se tlo ispire u pukotine razlomljenog krškog reljefa.

Kao rezultat navedenog, na prostoru Splitsko-dalmatinske županije dominira smeđe tlo na vapnencu, crvenica, razni tipovi rendzine, vapnenačko dolomitna crnica te nešto flišnih tala. Obzirom na dugu povijest poljoprivrednog korištenja zemljišta, na području Splitsko-dalmatinske županije su prisutni različiti tipovi antropogenih tala na kršu, u prvom redu na otocima i u priobalju.

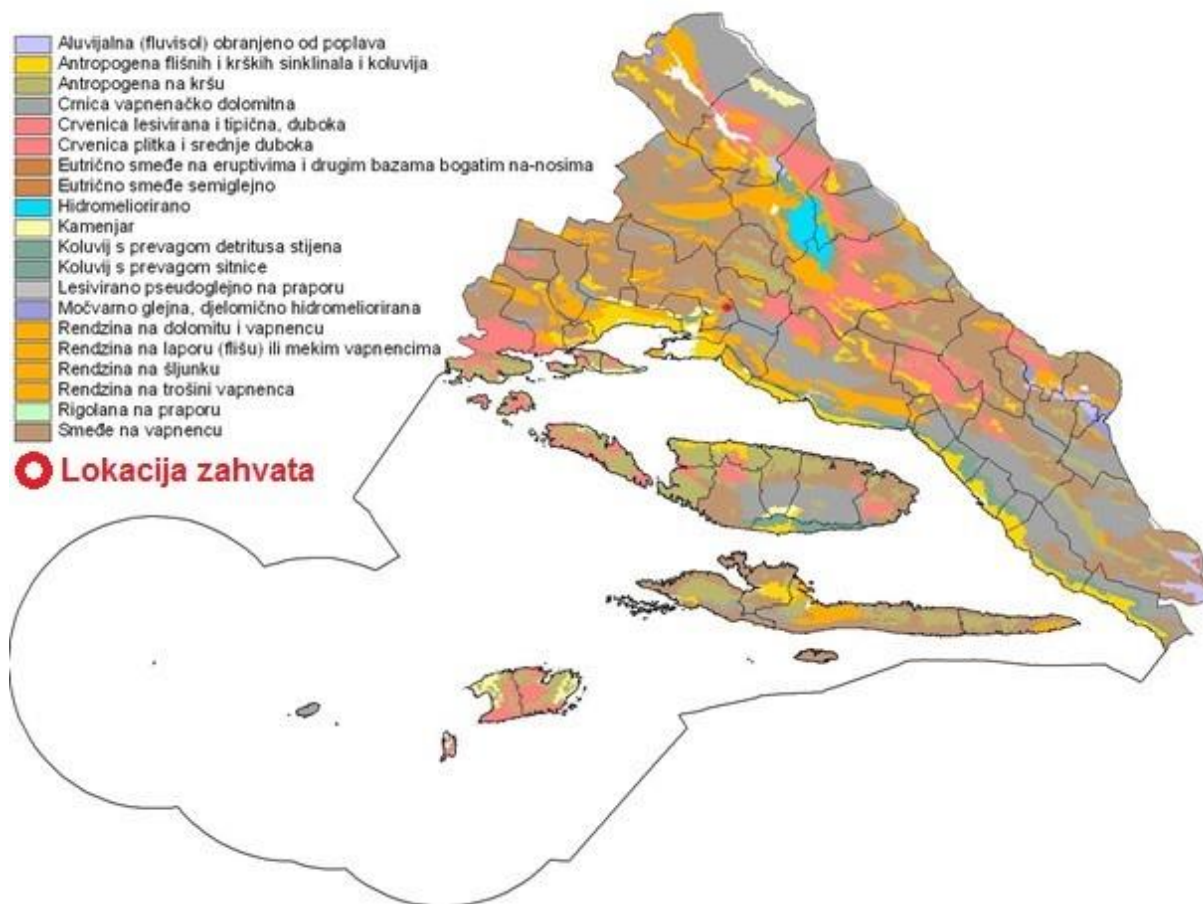
S obzirom na dominantne pedogenetske čimbenike te posljedično karakteristike pedosfere, prostor Splitsko-dalmatinske županije se okvirno može podijeliti na četiri cjeline:

- Otočna,
- Priobalna,
- Zaobalno kraško područje,
- Zaobalna mokra kraška polja.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Općina Klis pripada zaobalnom kraškom području. Prevladavaju pretežno plitka, kamenita i skeletna tla na vapnencima i dolomitima: smeđe tlo, crvenica, crnica, koluvijalno tlo i lotosol. Preostalu znatno manju površinu zauzimaju automorfna antropogena tla; tla njiva i vinograda na crvenici i smeđem tlu.

2.3.7.-1.: Pedološka karta Splitsko-dalmatinske županije

2.2.8 Krajobrazne karakteristike

Gornji tok rijeke Jadro je prvi prostor značajnih krajobraznih i prirodnih vrijednosti (rijeka Jadro, ihtiološki rezervat, dinamičan reljef te kvalitetno prirodno zelenilo) čija današnja namjena onemogućuje kvalitetnu prezentaciju i uređenje te javno korištenje. Osim toga ovaj prostor karakterizira zapuštenost postojećih građevina te okoliš devastiran radom postojećih pogona tvornice cementa (područje izloženo negativnim utjecajima onečišćenja je mnogo veće od samog izdvojenog građevinskog područja Majdan). U administrativnom pogledu dio ovog prostora na lijevoj obali Jadra pripada gradu Solinu, dok drugi dio na desnoj obali, pripada Općini Klis.

Kliška tvrđava, građena na gotovo nepristupačnoj stijeni je kombinacija graditeljske baštine fortifikacijskog tipa i prirodnog, geomorfološkog fenomena–soliterne stijene. Svojom

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

jedinstvenošću kao i položajem uz značajne cestovne pravce nameće se potreba odgovarajuće valorizacije i prezentacije ovog lokaliteta.

Prostor naglašene krajobrazne vrijednosti je i područje kliškog polja u podnožju Mosora i okolnog pobrđa. Ovo je ujedno područje sa značajnim udjelom kvalitetnih obradivih površina, inače rijetkih u Općini Klis. Vrijednost prostoru daje fini mozaik obrađenih polja, gajeva i dijelova prirodnog krajolika uokvirenih padinama susjednog Mosora na istoku i kliške tvrđave na zapadu. Dodatni značaj ovom prostoru daje njegova velika vizualna dostupnost odnosno eksponiranost u prostoru (posebno sa cestovnih prometnica na višim kotama kojima je polje okruženo kao i sa kliške tvrđave).

2.2.9 Kulturno-povijesna baština

Povoljan strateški položaj u blizini Mosora i Kozjaka, blizina rijeke Jadro te obilje tla pogodnog za stočarstvo bili su razlog naseljavanja šireg kliškog područja već u doba Ilira. Prisutnosti Ilira na ovom području svjedoče značajni nalazi; gradine u Klis Kosi i nekoliko reljefa koji prikazuju Silvana, latinizirano ilirsko božanstvo.

Oko brda Klis se s vremenom formiralo malo naselje danas najpoznatije po svojoj tvrđavi. Zbog istaknutoga položaja dugo vremena Klis je predstavljao teško osvojivu utvrdu.

Prema podacima iz registra kulturnih dobara Republike Hrvatske za Općinu Klis, u blizini lokacije zahvata nalaze se tri kulturnih dobra:

Tablica 2.3.9.-1.: Kulturna dobra Općine Klis upisana u Registar kulturnih dobara RH koja su smještena najbliže lokaciji zahvata

Oznaka dobra	Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status	Klasifikacija
Z-6594	Arheološko nalazište- rimska cesta na predjelu Kurtovići-Klapavice u Klisu i Dugopolju (udaljenost cca. 170 m)	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	zaštićeno kulturno dobro	arheološka baština
Z-6175	Arheološko nalazište Crkvine u Klapavicama (udaljenost cca. 620 m)	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	zaštićeno kulturno dobro	arheološka baština
Z-6290	Arheološko nalazište Mihovilovići (udaljenost cca. 1.300 m)	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	zaštićeno kulturno dobro	arheološka baština

- Arheološko nalazište- rimska cesta na predjelu Kurtovići-Klapavice u Klisu i Dugopolju je dionica rimske ceste na predjelu Klapavice-Kurtovići u Klisu i Dugopolju obuhvaća 2 km rimske ceste koja je iz Salone preko Klisa i dugopoljske visoravni vodila u unutrašnjost Dalmacije. Cestu je u prvom desetljeću prvog stoljeća sagradio carski namjesnik Publije Kornelije Dolabela (14.-20. g. po Kr.), a to je ujedno bila i prva cesta sagrađena na ovom prostoru. Razlog za gradnju bio je uglavnom vojne prirode kako bi se što prije uklonile posljedice velikog Batonovog ustanka i uspostavila rimska vlast u

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

zaleđu Dalmacije. Cesta je bila u upotrebi do 7. stoljeća te je u tom periodu često bila popravljana i nadograđivana sporednim pravcima.

- Arheološko nalazište Crkvine u Klapavicama nalazi se dva kilometra sjeveroistočno od Klisa uz južnu stranu brze ceste Klis-Dugopolje u mjestu Klapavice. Prva arheološka iskopavanja ovdje je proveo don Frane Bulić 1906. godine kada je istražen sjeveroistočni dio kompleksa i otkrivena jednobrodna starokršćanska crkva i cisterna, te četiri srednjovjekovna groba. U razdoblju između travnja i srpnja 2006. godine na Crkvinama je izvršeno revizijsko iskopavanje, te utvrđeno postojanje dviju crkava; sjeverne, prethodno otkrivene Bulićevim istraživanjima i južne s narteksom i upisanom apsidom. Također je istraženo 25 grobova. Arheološko nalazište Klapavice je izuzetno vrijedan spomenički kompleks koji prezentira život dalmatinskog zaleđa od kasne antike do kasnoga srednjeg vijeka.
- Arheološko nalazište Mihovilovići nalazi se u sjevernom dijelu Klisa znanom kao Klis-Grlo, a južno od zaseoka Mihovilovići. Radi se o višeslojnom arheološkom nalazištu smještenom na dobro branjenoj kamenoj uzvisini. U vrijeme kasnog brončanog i ranog željeznog doba na platou uzvisine se formira naselje gradinskog tipa o čemu nam svjedoče brojni površinski nalazi keramike. Antičkih ostataka, osim malobrojnih nalaza keramike, zasada nema. U srednjem vijeku, vjerojatno još u 14. ili 15. stoljeću, a sigurno u prvoj polovici 16. stoljeća, na jugoistočnom dijelu platoa gradi se manja utvrda. Na prikazima Klisa i okolice (najraniji je Martina Kolunića-Rote iz 1560. godine) ova se tvrđava naziva Sv. Mihovil. Do danas su od tvrđave ostali očuvani samo ostatci glavne kule na istočnoj strani bedema koji sa svih strana zatvaraju kvadratni prostor površine oko 20x20 m.

2.2.10 Bioraznolikost područja zahvata

Staništa i vrste

Na izvodu iz Karte staništa (vidi sliku 2.3.10.-1.) može se vidjeti područje zahvata. Zahvat se izvodi na kopnu, na sljedećim staništima: Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici (NKS kôd C.3.5. / D.3.1.).

Na širem području oko lokacije zahvata, u krugu od 1.000 m, nalaze se staništa koja prema NKS (Nacionalna klasifikacija staništa) imaju slijedeća obilježja:

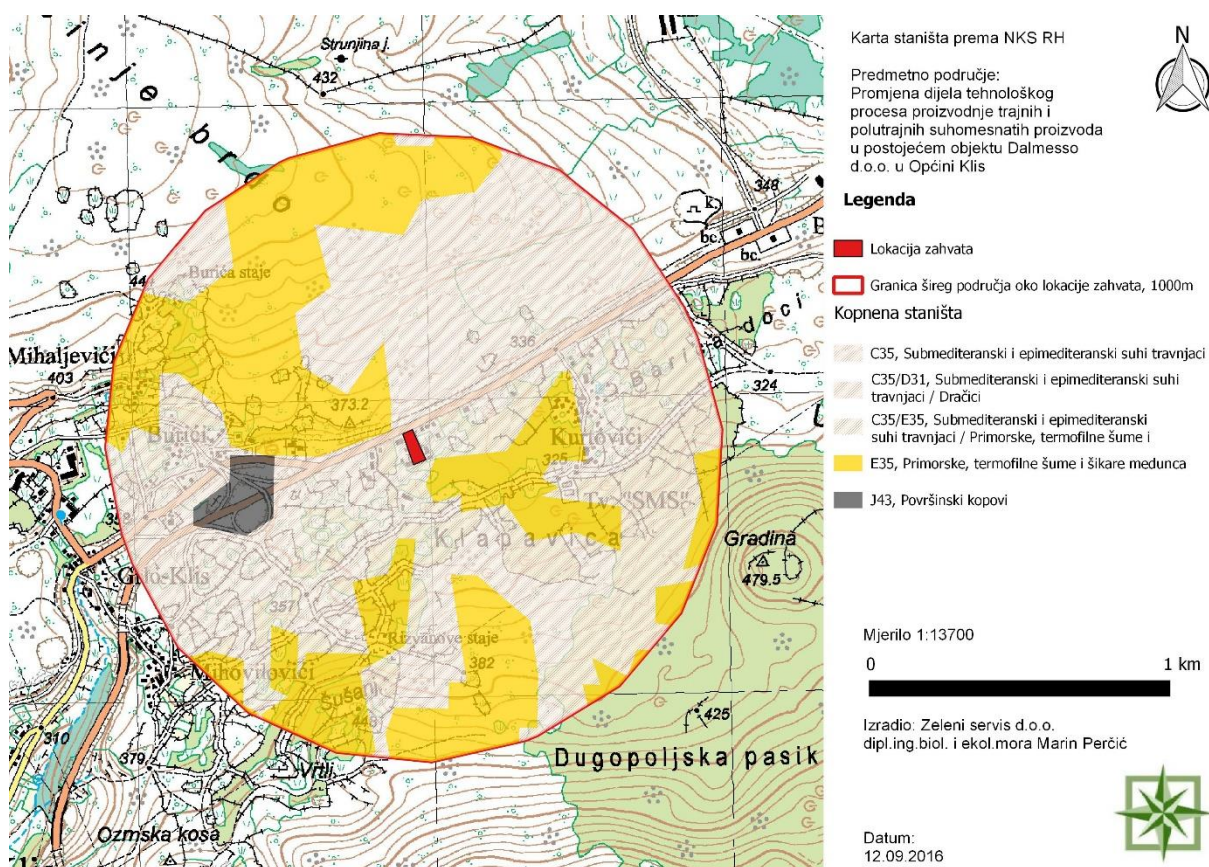
- **NKS kôd C.3.5 - Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci (Red SCORZONERETALIA VILLOSAE H-ić. 1975 (=SCORZONERO-CHRYSOPOGONETALIA H-ić. et Ht. (1956) 1958 p.p.)** – Pripadaju razredu *FESTUCO-BROMETEA* Br.-Bl. et R. Tx. 1943. Tom skupu staništa pripadaju zajednice razvijene na plitkim karbonatnim tlima duž istočnojadranskog primorja, uključujući i dijelove unutrašnjosti Dinarida do kuda prodiru utjecaji sredozemne klime.
- **NKS kôd D.3.1. - Dračici (sveza *Rhamno-Paliurion* Trinajstić (1978) 1995)** – Pripadaju redu *PALIURETALIA* Trinajstić 1978 i razredu *PALIURETEA* Trinajstić 1978. Šikare, rjeđe živice primorskih krajeva, izgrađene od izrazito bodljikavih, trnovitih ili

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

aromatičnih biljaka nepodesnih za brst, u prvom redu koza. Dračici su vrlo rasprostranjeni skup staništa, razvijenih u sklopu submediteranske vegetacijske zone kao jedan od degradacijskih stadija šuma medunca i bijelog graba.

- **NKS kôd E.3.5. - Primorske, termofilne šume i šikare medunca (Sveza *Ostrya-Carpinion orientalis* Ht. (1954) 1959) –** Pripadaju unutar razreda *QUERCOFAGETEA* Br.-Bl. et Vlieger 1937 redu *QUERCETALIA PUBESCENTIS* Klika 1933.
- **NKS kôd J.4.3. - Površinski kopovi -** Površine nastale eksploatacijom različitih sirovina koje se koriste u industriji, na kojima se zbog načina dobivanja mineralnih i drugih sirovina otvaraju „rane“ u površini zemlje, uz značajnu promjenu geomorfoloških karakteristika terena. Vrlo često se u iskopinama pojavljuje podzemna voda pa nastaju bazeni i jezera. Definicija tipa na ovoj razini ne mora, ali i može podrazumijevati prostorne komplekse s izmjenom kopnenih površina, odlagališta, zgrada, i sl.

Slika 2.3.10.-1.: Izvod iz Karte staništa RH za predviđeni zahvat (Zeleni servis 2016.)

Prema PRILOG-u II (*Popis svih ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske*), Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14), sljedeća staništa nalaze se na popisu:

- C.3.5. Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci;
- E.3.5. Primorske, termofilne šume i šikare medunca.

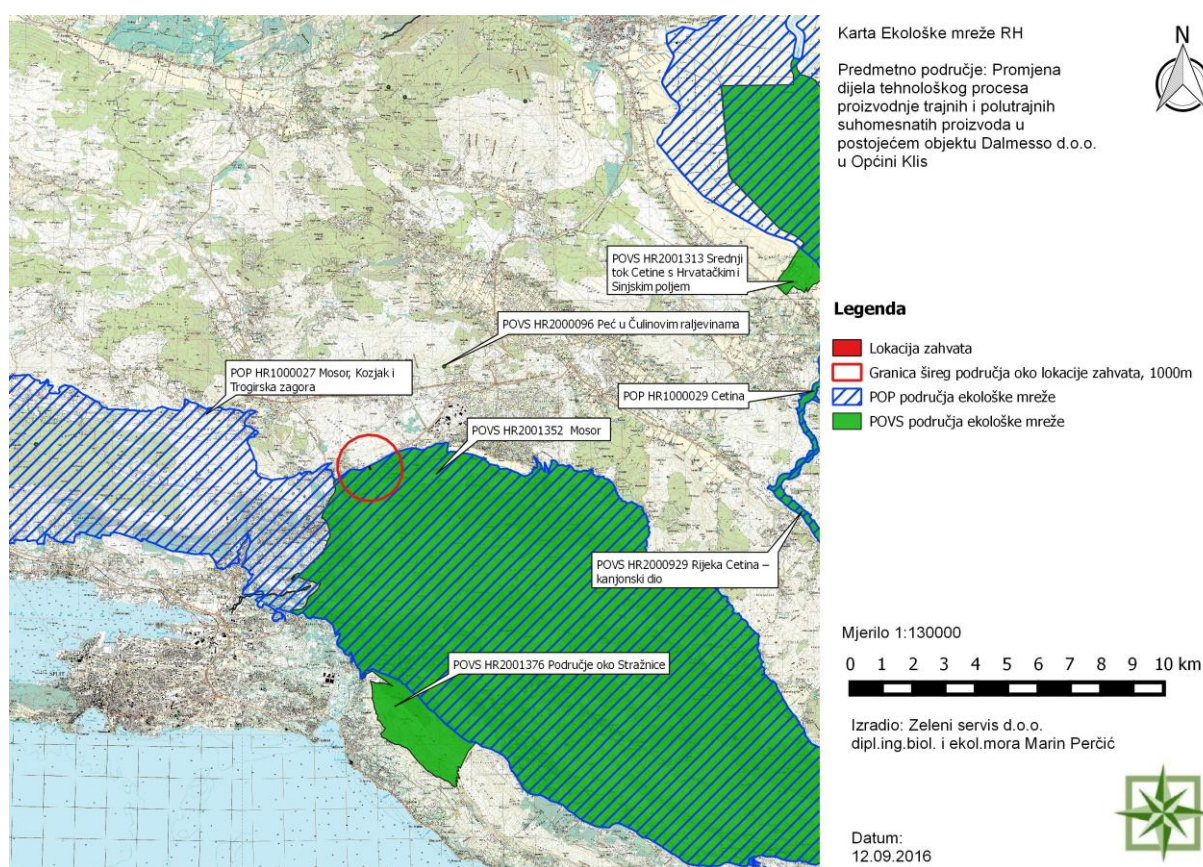
**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Prema PRILOG-u III (*Popis ugroženih i rijetkih stanišnih tipova zastupljenih na području Republike Hrvatske značajnih za ekološku mrežu Natura 2000*), Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14), sljedeća staništa nalaze se na popisu:

- C.3.5. Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci.

Odnos zahvata prema ekološkoj mreži

Prema izvodu iz Karte ekološke mreže RH (vidi sliku 2.3.10.-2.) planirani zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže Republike Hrvatske značajnog za vrste i stanišne tipove HR2001352 Mosor (POVS) te područja značajnog za ptice HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora (POP).

Slika 2.3.10.-2.: Izvod iz Karte ekološke mreže RH (Zeleni servis 2016.)

Udaljenosti okolnih područja ekološke mreže od područja zahvata te ciljne svojte i staništa tih područja navedene su u tablicama u nastavku.

Tablica 2.3.10.-1.: Udaljenosti područja Ekološke mreže RH od planiranog zahvata

Naziv područja (POP)	Udaljenost od područja zahvata (km)
HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora	Unutar područja ekološke mreže
HR1000029 Cetina	cca. 12,8 km

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Naziv područja (POVS)	Udaljenost od područja zahvata (km)
HR2001352 Mosor	Unutar područja ekološke mreže
HR2000929 Rijeka Cetina – kanjonski dio	cca. 12,8 km
HR2001313 Srednji tok Cetine sa Hrvatačkim i Sinjskim poljem	cca. 14,3 km

Tablica 2.3.10.-2.: Ciljne svojte područja ekološke mreže značajnog za očuvanje ptica POP

Naziv područja (POP)	Kategorija za ciljnu vrstu / Ciljne svojte / Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica):
HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirsko zagora	1 <i>Alectoris graeca</i> - jarebica kamenjarka G 1 <i>Anthus campestris</i> - primorska trepteljka G 1 <i>Aquila chrysaetos</i> - suri orao G 1 <i>Bubo bubo</i> - ušara G 1 <i>Caprimulgus europaeus</i> - leganj G 1 <i>Circaetus gallicus</i> - zmijar G 1 <i>Circus cyaneus</i> - eja strnjara Z 1 <i>Emberiza hortulana</i> – vrtna strnadica G 1 <i>Falco peregrinus</i> - sivi sokol G 1 <i>Grus grus</i> - ždral P 1 <i>Hippolais olivetorum</i> - voljić maslinar G 1 <i>Lanius collurio</i> - rusi svračak G 1 <i>Lanius minor</i> – sivi svračak G 1 <i>Lullula arborea</i> - ševa krunica G 1 <i>Pernis apivorus</i> – škanjac osaš P
HR1000029 Cetina	1 <i>Acrocephalus melanopogon</i> - crnoprugasti trstenjak G Z 1 <i>Actitis hypoleucos</i> - mala prutka G 1 <i>Alcedo atthis</i> - vodomar G 1 <i>Alectoris graeca</i> - jarebica kamenjarka G 1 <i>Anthus campestris</i> - primorska trepteljka G 1 <i>Bubo bubo</i> - ušara G 1 <i>Burhinus oedicephalus</i> - ćukavica G 1 <i>Calandrella brachydactyla</i> - kratkoprsta ševa G 1 <i>Caprimulgus europaeus</i> - leganj G 1 <i>Circaetus gallicus</i> - zmijar G

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

	<p>1 <i>Circus aeruginosus</i> - eja močvarica G Z</p> <p>1 <i>Circus cyaneus</i> - eja strnjarica Z</p> <p>1 <i>Circus pygargus</i> – eja livadarka G</p> <p>1 <i>Crex crex</i> - kosac G</p> <p>1 <i>Falco columbarius</i> - mali sokol G</p> <p>1 <i>Falco peregrinus</i> - sivi sokol G</p> <p>1 <i>Falco vespertinus</i> - crvenonoga vjetruša P</p> <p>1 <i>Grus grus</i> - ždral P</p> <p>1 <i>Ixobrychus minutus</i> - čapljica voljak G</p> <p>1 <i>Lanius collurio</i> - rusi svračak G</p> <p>1 <i>Lanius minor</i> - sivi svračak G</p> <p>1 <i>Lullula arborea</i> - ševa krunica G</p> <p>1 <i>Mergus merganser</i> - veliki ronac G</p> <p>1 <i>Pernis apivorus</i> - škanjac osaš P</p> <p>1 <i>Sylvia nisoria</i> - pjegava grmuša G</p> <p>1 <i>Tringa totanus</i> - crvenonoga prutka G</p> <p>2 značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (divlja patka <i>Anas platyrhynchos</i>, glavata patka <i>Aythya ferina</i>, patka batoglavica <i>Bucephala clangula</i>, vivak <i>Vanellus vanellus</i>)</p>
--	---

Kategorija za ciljnu vrstu: 1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članaka 3. i članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ. 2 = Redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ.

Tablica 2.3.10.-3.: Ciljne svojte najbližih područja ekološke mreže značajnih za očuvanje vrsta i staništa POVS

Naziv područja (POVS)	Ciljne svojte i staništa
HR2001352 Mosor	<p>1 jelenak <i>Lucanus cervus</i></p> <p>1 čovječja ribica <i>Proteus anguinus*</i></p> <p>1 žuti mukač <i>Bombina variegata</i></p> <p>1 crvenkrpica <i>Zamenis situla</i></p> <p>1 vuk <i>Canis lupus*</i></p> <p>1 mosorska gušterica <i>Dinarolacerta mosorensis</i></p> <p>1 dinarski voluhar <i>Dinaromys bogdanovi</i></p> <p>1 Istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) 62A0</p> <p>1 Istočnomediteranska točila 8140</p> <p>1 Špilje i jame zatvorene za javnost 8310</p>

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

	<p>1 Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu 6110*</p> <p>1 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom 8210</p>
HR2000929 Rijeka Cetina – kanjonski dio	<p>1 morska paklara <i>Petromyzon marinus</i></p> <p>1 cetinski vijun <i>Cobitis dalmatina</i></p> <p>1 glavočić crnotrus <i>Pomatoschistus canestrini</i></p> <p>1 glavočić vodenjak <i>Knipowitschia panizzae</i></p> <p>1 žuti mukač <i>Bombina variegata</i></p> <p>1 crvenkrpica <i>Zamenis situla</i></p> <p>1 oštrulja <i>Aulopyge huegelii</i></p> <p>1 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom 8210</p> <p>1 Istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) 62A0</p>
HR2001313 Srednji tok Cetine sa Hrvatačkim i Sinjskim poljem	<p>1 bjelonogi rak <i>Austropotamobius pallipes</i></p> <p>1 potočni rak <i>Austropotamobius torrentium</i>*</p> <p>1 pijurica <i>Phoxinellus alepidotus</i></p> <p>1 cetinski vijun <i>Cobitis dalmatina</i></p> <p>1 barska kornjača <i>Emys orbicularis</i></p> <p>1 veliki potkovnjak <i>Rhinolophus ferrumequinum</i></p> <p>1 južni potkovnjak <i>Rhinolophus euryale</i></p> <p>1 mali potkovnjak <i>Rhinolophus hipposideros</i></p> <p>1 Blazijev potkovnjak <i>Rhinolophus blasii</i></p> <p>1 dugokrili pršnjak <i>Miniopterus schreibersii</i></p> <p>1 dugonogi šišmiš <i>Myotis capaccinii</i></p> <p>1 riđi šišmiš <i>Myotis emarginatus</i></p> <p>1 livadni procjepak <i>Chouardia litardierei</i></p> <p>1 oštrulja <i>Aulopyge huegelii</i></p> <p>1 Submediteranski vlažni travnjaci sveze Molinio-Horedion 6540</p> <p>1 Špilje i jame zatvorene za javnost 8310</p> <p>1 Vodni tokovi s vegetacijom Ranunculion fluitantis i Callitricho-Batrachion 3260</p> <p>1 Istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) 62A0</p>

Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip: 1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ.

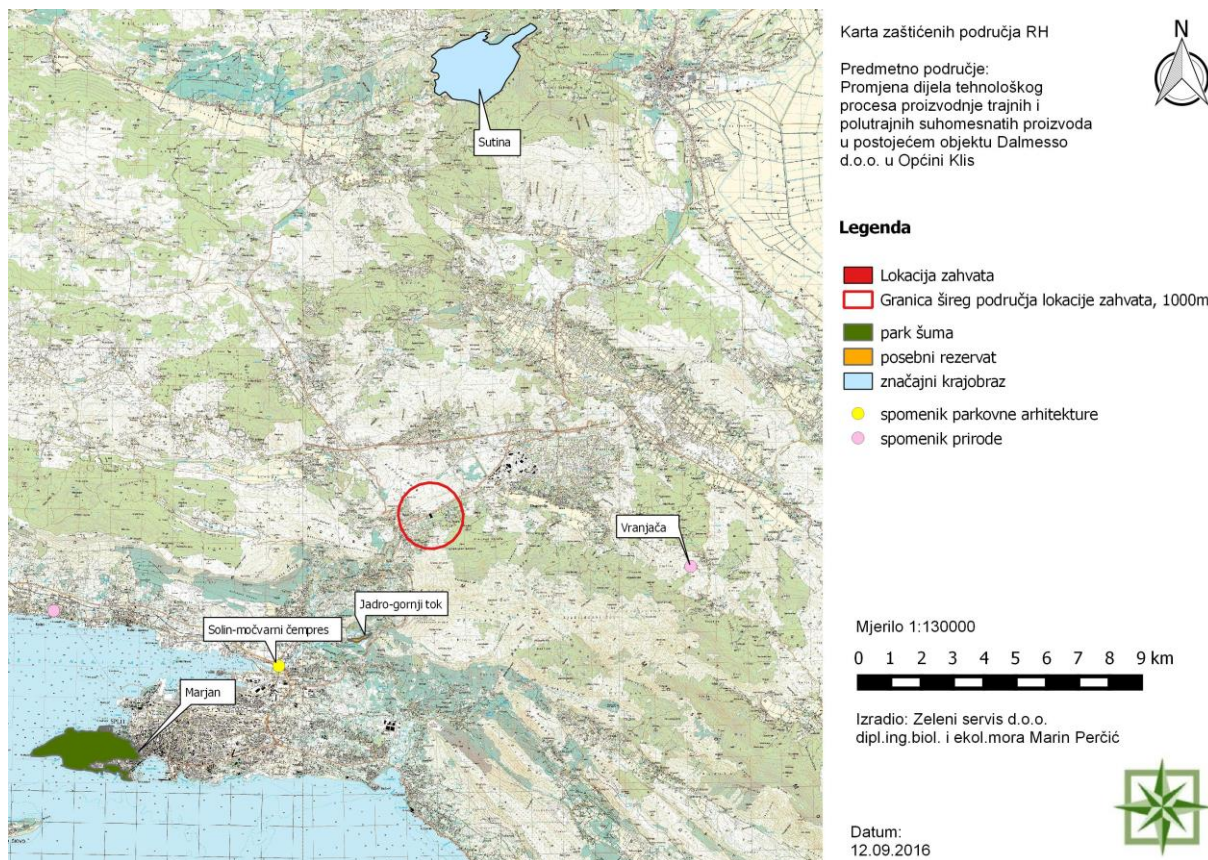
Odnos zahvata prema zaštićenim područjima

Prema izvodu iz Karte zaštićenih područja RH (vidi sliku 2.3.10.-3.), planirani zahvat se ne nalazi unutar zaštićenih područja Republike Hrvatske.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 2.3.10.-3.: Izvod iz Karte zaštićenih područja RH (Zeleni servis 2016.)

Lokaciji planiranog zahvata su najbliža sljedeća zaštićena područja:

- Jadro gornji tok (posebni rezervat) (cca. 3,4 km) – Zbog života i razvoja endemske podvrste Mekousne pastrve (*Salmothymus obtusirostris salonitana*), gornji tok rijeke proglašen je 1984. godine posebnim ihtiološkim rezervatom. Površina tog ihtiološkog rezervata je cca. 78.000 m², a predstavlja vodotok rijeke Jadro od izvora do Uvodića mosta.
- Solin – močvarni čempres (spomenik parkovne arhitekture) (cca. 6,8 km) - Močvarni čempres (*Taxodium distichum*) raste pokraj rijeke Jadro te je vrlo rijetki primjerak ove vrste u Hrvatskoj. Procijenjena je starost stablo na 90 godina i visina od 25 metara. Ova vrsta nije autohtona i njegova prirodna postojbina su močvarna područja kraj obala meksičkog zaljeva. Čempres je zaštićen 1996. godine kao spomenik prirode.
- Marijan (park šuma) (cca. 12 km) - proglašen je zaštićenim 1964. godine, kako bi se što bolje očuvalo njegovu floru, faunu i prirodne ljepote. Park-šuma Marjan, koja ima površinu 300,29 ha od čega je 196,24 ha pod vegetacijom, smještena je na marjanskom poluotoku, krajnje zapadnom dijelu splitskog poluotoka. Ovaj relativno mali geografski prostor (dužine 3.5 km i širine od 1 do 1.5 km) značajan je kako po različitostima biljnih vrsta, tako i po njihovu broju i rasporedu. Od biljnih vrsta na području Park-šume Marjan nalazimo: agavu, alepski bor, bjelušinu, bršljan, bušini ružičasti, crni jasen, čempres, draču, divlju maslinu, divlju ružu, dubrovačku zečinu, hrast crniku, kadulju, komorač, kozlac, kozokrvinu, kupinu, lempriku, lovor, maslinu,

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

maslačak, nespulu, oleandar, opunciju, pajasen, pavitinu, piniju, postjenak, pitospor, planiku, pucalinu, rogač, ružmarin, smokvu, smrdljiku, šmriku, borovicu, šparožinu, tetiviku, trstiku, tršlju, veprinu, vrijes, vještičju metlu, zlatnu paprat, žednjak.

Od životinjskih vrsta u Park-šumi Marjan nalazimo: patuljastu rovkcu, bjeloprsog ježa, širokouhog zecousnjaka, smeđeg dugoušana, malog i ranog večernjaka, savijevog šišmiša, vjevericu, velikog puha, kućnog miša, kućnog štakora, štakora selca, kunu bjelicu, krškog puha, malu poljsku rovkcu, dvobojnu poljsku rovkcu, običnog šumskog miša.

- Hrast u Kaštel Gomilici (spomenik prirode) (cca. 12,4 km) - Ovaj zaštićeni spomenik prirode, procijenjene starosti između 700 i 900 godina koji privlači pažnju svojom ljepotom i veličinom. Visok je 20 m, obujam debla mu je 4 m, a promjer krošnje 20 m.
- Vranjača (spomenik prirode) (cca. 8,5 km) - Špilja Vranjača smještena je u podnožju središnjega dijela Mosora, s njegove sjeverne strane i sastoji se od dva dijela. Specifičnost ove špilje je da je unutarnja temperatura konstantna cijele godine i iznosi oko 15 °C. Prepuna stalaktita i stalagmita, špiljskih stupova i arkada, Vranjača je jedan od najljepših bisera prirode krškog kraja, a 1963. godine proglašena je zaštićenim geomorfološkim spomenikom prirode.
- Sutina (značajni krajobraz) (cca. 17 km) - Značajni krajobraz Sutina zaštićen je 2000. god. na površini od 426,80 ha i obuhvaća gornji kanjonski dio toka potoka Sutine, pritoka Cetine. Po geomorfološkom sastavu kanjon Sutine izgrađen je od vapnenca i dolomita, a erozivno djelovanje u pogledu posjetitelja otkriva mnoštvo fosila. Potok Sutina bujični je potok koji je većim dijelom godine siromašan vodom. Njegov glavni izvor nalazi se podno zaseoka Mijići i Jurići u selu Sutina. Međutim, potok Sutina prima vode i iz drugih izvora, među kojima se svakako izdvaja izvor Bila vrila. Pored ovog izvora nalazi se stara mlinica, koja je dokaz nekadašnjega čovjekova korištenja snage vode potoka Sutine. Značajnim krajobrazom Sutina upravlja, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, Javna ustanova za upravljanjem zaštićenim prirodnim vrijednostima na području SDŽ županije.

3 PODACI O ZAHVATU I OPIS OBILJEŽJA ZAHVATA

3.1 Opis postojećeg stanja

Postojeći proizvodni pogon tvrtke Dalmesso d.o.o. je smješten na k.č. 5288/1 i 5285/3 k.o. Klis. Na lokaciji se nalazi glavna zgrada sa pratećim objektima kao što su hladnjača za duboko zamrzavanje i trafostanica. Čestica ima kolni i pješački pristup sa sjeverne i sa južne strane te je smještena uz prometnicu Sinj-Split.

U postojećem proizvodnom pogonu obavlja se prerada i skladištenje mesa i mesnih proizvoda.

Objekt se sastoji od podruma, prizemlja, kata i potkrovlja. Objekt je izveden kao prislonjeni objekt sa jugozapadne strane parcele. Bruto površina postojećeg objekta iznosi 3.890,83 m². Građevina je izgrađena od sustava nosivih zidova, stupova i greda od armiranog betona te pojedinih zidova od modularnih blokova povezanih armiranobetonskim serklažima. Horizontalne konstrukcije su armiranobetonske ploče. Vanjski zidovi su od blok-opeke izvana ožbukani, a na dijelovima objekta se pojavljuju i zidovi od aluminijskih panela ispunjenih

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

poliuretanom. Krovne konstrukcije su izvedene od salonitnih ploča na drvenoj potkonstrukciji – sustav drvenog krovišta sa rogovima poduprtim drvenim stupovima. Potkonstrukcija salonitnih ploča je od drvenih letvica. Rogovi su od drvenih greda. Razmak nosivih stupova je cca 1,2 m. Nagib krova je od 10° do 20° ovisno o plohi. Na sjevernoj strani krova je izveden krovni prozor dimenzija cca 100*120 cm.

Izvedene su hidroizolacije podova na tlu, zidova u tlu, balkona i terasa, kao i ravnih neprohodnih krovova (naknadno pokrivenih krovom od salonitnih ploča) u vidu vrućih premaza katrana i ljepenkom.

Zidovi pročelja nisu zaštićeni toplinskom izolacijom, sa izuzetkom hladnjača koje su izolirane posebnim panelima s poliuretanskom ispunom. U pojedine estrije na podovima kao i na ravnoj i kosoj krovnoj ploči ugrađen je termoizolacijski sloj.

Unutarnji zidovi su pokriveni keramičkim pločicama u zoni od 2,0 m, iznad toga žbukani, mjestimično ojačani limenim pločama od nehrđajućeg čelika u zoni do 1,0 m radi lakšeg održavanja i pranja. Pojedini zidovi su izvedeni od aluminijskih sendvič panela sa ispunom od poliuretana debljine 10 cm. Stropovi su spuštjeni od gips kartonskih ploča, dok su u hladnjačama od aluminijskih panela (plastificiranih) sa ispunom od poliuretana debljine 10 cm.

Završna obrada zidova izvedena je disperzivnim bojama u svijetlom tonu. Zidovi sanitarnih čvorova obloženi su keramikom do visine stropa od gotovih podova. Podovi su sa završnom oblogom od keramičkih pločica, odnosno samorazlijevajućih masa sa podnim sifonima, ovisno o namjeni pojedine prostorije.

Vanjski otvori su od PVC-a ili aluminijske bravarije, ostakljeni dvostrukim izolacijskim staklima. Unutarnji otvori su izvedeni od nehrđajućeg čelika ili aluminija. Ulazna vrata u objekt su također od PVC-a ili aluminija.

Vertikalni i horizontalni oluci na zgradi su izvedeni od pocinčanog lima debljine 0,55 mm. Ograde na balkonima i vanjskim stubištima su od željeznih profila bojane zaštitnim i završnim premazima za metal.

U prostorijama u kojima se vrši tehnološki proces je postavljena ventilacija. Cijevi ventilacijskog sustava su djelomično skrivene u spuštenom stropu, a djelomično ostavljene vidljive. Grijanje uredskih prostora i garderoba se provodi cijevnim radiatorima koji su u sustavu centralnog grijanja. Za hlađenje uredskih prostorija se koriste split-sustavi.

Vodovod i kanalizacija

Vodovodna instalacija građevine obuhvaća mrežu opskrbne vode i hidrantsku mrežu za gašenje požara, spojene na vanjski cjevovod vodovoda.

U vodomjernom oknu odvaja se cjevovod opskrbne vode od cjevovoda hidrantske mreže te se cjevovodi dalje vode paralelno. Ugrađen je vodomjer koji mjeri potrošnju opskrbne vode građevine kao cjeline, te vodomjer na požarnom cjevovodu za mjerenje potrošnje požarne vode.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Vodovodna instalacija opskrbe vode izvedena je od čeličnih pocinčanih cijevi koje vode do tehnoloških (lavandini i sterilizatori) i sanitarnih uređaja. Cijevi su toplinski izolirane i na njima se nalaze regulacijsko-zaporni ventili.

U kotlovnici unutar građevine je centralna priprema tople (45 °C) i vruće vode (83 °C). Glavni horizontalni cijevni razvodi hladne, tople, vruće vode i cirkulacije u prizemlju i na katu izvedeni su pod stropom i to nadžbukno, osim na mjestima sanitarnih čvorova, kuhinje i laboratorija.

Cjevovod požarne vode u sklopu unutrašnje hidrantske mreže izveden je od čeličnih pocinčanih vodovodnih cijevi, smješten ispod stropa prizemlja. Unutar građevine se nalaze 4 požarna hidranta, raspoređena tako da štite svaku točku prostora.

U sklopu vanjske hidrantske mreže postavljena su dva nadzemna hidranta te je vanjski dovod do hidranta izveden od azbest cementnih tlačnih cijevi.

Unutar objekta na mjestu prihvata tehnološke i sanitarne otpadne vode su postavljena revizijska okna, na koja su spojeni temeljni odvodi.

Cjelokupna temeljna kanalizacija izvedena je iz lijevanih željeznih SMU cijevi s unutrašnjom izolacijom. Cijevi imaju izolaciju i zaštitni sloj te su spojene čeličnim spojnicama s gumenom brtvom. Vertikalna kanalizacija je izvedena od PVC kanalizacijskih cijevi. Sve vertikalne završavaju iznad krova ventilacijskom kapom, a na dnu svih vertikala ugrađena je ravna revizijska cijev s otvorom za čišćenje.

Za sakupljanje oborinskih voda s krovova su postavljeni polipropilenski slivnici. Oko građevine je u nivou podruma izvedena drenaža od PVC drenažnih cijevi postavljenih u padu od 1% te se drenaža preko revizijskog okna odvodi u upojni bunar.

Na lokaciji nastaju sljedeće vrste otpadnih voda:

- Oborinske otpadne vode (uvjetno čiste vode s krovnih površina, zauljene vode s parkinga i manipulativnih površina i drenažne vode)
- Sanitarne otpadne vode (otpadne vode iz sanitarnih prostora)
- Tehnološke otpadne vode (vode od sanitacije i pranja prostora te iz tehnoloških uređaja).

Tvrtka Dalmesso d.o.o. ishodila je vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda (Klasa UP/I^o-325-04/13-05/233, Ur. broj: 374-24-3-13-2/LP), prema kojoj se provode potrebna ispitivanja kvalitete i količine otpadnih voda putem ovlaštenog laboratorija.

Vanjska kanalizacija je izvedena od azbest cementnih kanalizacijskih cijevi. Na mjestima gdje se spajaju priključci i mijenja smjer kanalizacije nalaze se revizijska okna na koja su postavljeni lijevani željezni poklopci. U dnu svakog okna izvedene su kinete, a za silaz penjalice.

Na ovom području nema izgrađenog sustava javne odvodnje. Odvodnja iz objekta je riješena razdjelno.

Tehnološke otpadne vode se prije puštanja u vodonepropusnu sabirnu jamu odvođe na separator ulja i masti s taložnikom, a nakon toga se zajedno sa sanitarnom otpadnom vodom odvođe u vodonepropusnu sabirnu jamu koja se prazni putem ovlaštenog koncesionara.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Očekuje se priključivanje na sustav javne odvodnje budući da je infrastruktura istoga već završena.

Oborinske vode s parkirališta i vanjskih manipulativnih površina se preko odvodnog kanala s rešetkom, postavljenog duž parcele u padu od 0,5 %, sakupljaju i provode na separator ulja i masti sa taložnikom, a zatim zajedno s oborinskim vodama s krovnih površina građevine odvođe u upojni bunar.

U pogonu se koriste hladna, topla i vruća voda:

Hladna voda (pitka, 15 °C):

- za tehnološke potrebe: 7.000 L / dan
- potrebe za radnike: 1.800 L / dan
- za pranje i pranje pogona: 16.000 L / dan

Ukupno dnevno: 24.800 L

Topla voda (45 °C):

- potrebe za radnike: 1.800 L / dan
- tuševi za radnike: 1.800 L / dan
- pogonske potrebe: 1.500 L / dan

UKUPNO DNEVNO: 5.100 L / dan

Vruća voda (83 – 85 °C):

- Dnevna sanitacija pogona vrši se visokotlačnim uređajem
odnosno pomoću satelitske stanice za pranje.

UKUPNO DNEVNO: 20.000 L

Sveukupna dnevna potrošnja vode: 49.900 L

Kotlovnica

Kao izvor toplinske energije za potrebe objekta izvedena je kotlovnica. Kotlovnica je smještena u prizemlju glavne zgrade. Kao pogonsko gorivo koristi se lož ulje. Spremnik goriva se nalazi u odvojenom pretprostoru i ima kapacitet 2.000 l, a ograđen je do visine 1,3 m. U glavnoj prostoriji su smješteni kotlovi za zagrijavanje tople i vruće vode. Snaga kotlovnice je 200 kW.

Električna energija

Postojeći objekt spojen je na sustav javne elektroopskrbe.

Instalirana snaga električne energije 220/380 V iznosi:

- tehnološka oprema i strojevi – cca. 166 kW
- grijanje komora i sušara – cca. 300 kW
- rashladni sustav, ventilacija i rasvjeta - cca. 480 kW

Ukupna instalirana snaga iznosi: 948,6 kW.

Faktor istovremenosti iznosi 0,7 odnosno korigirana instalirana snaga iznosi 664 kW.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Grijanje objekta se vrši centralnim radijatorskim grijanjem i zračnim grijanjem.

Opis postojećeg tehnološkog procesa

Postojeći proizvodni pogon je objekt za preradu i uskladištenje mesa i mesnih proizvoda.

Okvirni kapacitet pogona iznosi 7.360 kg gotovog proizvoda / dan, a proizvodnja je planirana na bazi 8 satnog radnog vremena u jednoj smjeni (i dežurstvu), te 5 radnih dana tjedno odnosno 250 radnih dani godišnje.

Prema klasifikaciji Uprave veterinarstva pri Ministarstvu poljoprivrede pogon se trenutno nalazi u prvoj kategoriji, te posjeduje EU izvozni broj odnosno djeluje kao ravnopravan subjekt u poslovanju sa hranom u Europskoj Uniji.

Tablica 3.1.-1.: Kapacitet proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda prema vrsti i tipu proizvoda u Dalmesso d.o.o.

Redni broj	Tip proizvoda	Vrsta proizvoda	Sirovina dnevno (kg)	Pakiranje	Proizvod dnevno (kg)	Proizvod godišnje (tona)
1	Trajni suhomesnati proizvodi	Dalmatinska panceta	3.582	1/1 VP 1/2 VP 1/2 BEZ KOŽE VP 300g VP OKRAJCI VP RINFUZO	2.400	600
2		Domaća dimljena slanina		597		
3	Polutrajni suhomesnati proizvodi	Domaći dimljeni špek	675	VP 1/1VP 700gVP OKRAJCI VP	560	140
4		Dimljeni hamburger		4.820		
					UKUPNO:	1.840

*kalo za trajne proizvode je 32-35 %; kalo za polutrajne proizvode je 17%

Prijem i odmrzavanje sirovine

Za proizvodnju polutrajnih i trajnih proizvoda kao sirovina koriste se obrađena komadna mesa koja dolaze u duboko smrznutom ili u svježem stanju.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Meso koje se u pogon prerade doprema kao duboko smrznuto istovaruje se na impeditu za istovar upakiranog mesa gdje se ujedno vrši deambalažiranje s palete. Smrznuto meso izvađeno iz ambalaže otprema se u komoru za sirovinu gdje se postepeno odmrzava, a u prostoriji se održava temperatura do +6 °C.

Proizvodnja polutrajnih proizvoda

Salamurenje komadnih mesa

Odmrznuto meso ili meso primljeno u svježem stanju podvrgava se procesu salamurenja ili suhog soljenja.

Pri izradi salamure u pripremljenu smjesu soli, aditiva i začina ulijeva se potrebna količina vode dok se soli i aditivi u potpunosti ne rastope te se dodaje potrebna količina leda da bi se postigla temperatura salamure od +3 do +7 °C. Tehnološki procesi salamurenja se izvode u salamurnici.

Komadna mesa se potom važu te se ovisno o vrsti proizvoda i količini pojedine šarže izračunava količina salamure koja će se dodati u meso injektiranjem (pikl injektorima-sistemom igala za ubrizgavanje salamure) i tambliranjem ili samo procesom tambliranja.

Salamurenje komadnih mesa, provodi se za meso koje se nakon salamurenja termički obrađuje i predstavlja gotov proizvod. Nakon toga salamurena komadna mesa spremaju se u PVC bazene te odvođe u komoru za salamurenje na temperaturi do +6 °C.

Evidentira se izvršeno salamurenje, vrsta sirovine, količina sirovine, broj šarži/količina sirovine po šarži, količina utrošene salamure te ostatak neiskorištene salamure koji se može upotrijebiti za slijedeću šaržu.

Salamurena komadna mesa se potom vješaju se na kolica i potom termički obrađuju.

Suho soljenje

Pojedini polutrajni proizvodi se suho sole mješavinom morske i nitritne soli uz dodatak začina.

U sirovinu djelatnici ručno utrljavaju mješavinu soli i začina. Posoljenu sirovinu slaže se u PVC bazene koji se otpremaju u komoru na temperaturu do +6 °C. Tako posoljeno meso stoji u komori 10-14 dana.

Termička obrada proizvoda

Salamurena ili suho soljena komadna mesa, povješana na kolicima dovode se na termičku obradu i smještaju u komore za termičku obradu.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Svrha termičke obrade je skuhati, odnosno ispeći proizvod u cilju dobivanja zdravstveno ispravnog proizvoda, a tako da proizvod senzorski i mikrobiološki bude pogodan za ljudsku prehranu.

U prostoru termičke obrade nalaze se automatske pušnice koje se programiraju za pojedini proizvod, na temelju programa za termičku obradu pojedinih proizvoda.

Na termičkoj obradi kolica se smještaju u komore i ulaže se ubodna sonda u centar jednog proizvoda.

Putem displeja se bira odgovarajući program i pokreće termička obrada. Komore obavljaju programom zadane operacije, a proizvod je gotov kada se u centru proizvoda postigne temperatura od minimalno 68 °C.

Komora automatski zvučnim signalom obavještava da je završen program. Za proizvode u koje zbog strukture nije moguće postaviti sondu temperatura se kontrolira ubodnim termometrom na kraju termičke obrade. Nakon termičke obrade i vizualnog pregleda proizvode se tušira hladnom vodom da se skine višak masnoće i dobije čista površina proizvoda. Nakon toga tuširani proizvodi odlažu se u komoru za hlađenje na temperaturi od max +8 °C.

Ohlađeni proizvodi nakon termičke obrade se važu, označavaju LOT brojem nepakiranih proizvoda te prebacuju iz komore za hlađenje u komoru pakirnice za prihvatanje termički obrađenih i ohlađenih proizvoda.

Proizvodnja trajnih proizvoda

Za proizvodnju trajnih proizvoda kao sirovina koriste se obrađena komadna mesa, većinom svinjska potrbušina, koja se odmrzavaju ili dolaze u svježem stanju.

Kao i kod pripreme polutrajnih proizvoda odmrzavanje duboko smrznute sirovine vrši se slaganjem sirovine na kolica pri temperaturi prostorije do +6 °C dok se sirovina u potpunosti ne otopi.

Nakon primarne obrade se komadnim mesima dodaje sol (mješavina morske i/ili nitritne soli) te se ostavljaju određeni period na odležavanju pri temperaturi do +6 °C.

Nakon toga slijedi odsoljevanje mesa u hladnoj vodi na način da se meso postavi u kade od nehrđajućeg čelika koje ima odvod za vodu.

Odsoljeni proizvodi se šivaju, vješaju na kolica te se odvoze u komore gdje prolaze procese sušenja, dimljenja, pred fermentacije i fermentacije u određenim uvjetima i u određenom vremenu.

Kolica se potom označavaju datumom soljenja i datumom dizanja na kolica, LOT brojem nepakiranog proizvoda, dižu liftom na kat te smještaju u sušare gdje uz određene parametre temperature i vlage prolaze proces sušenja prema normativu.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Potom se vrši se vizualna provjera proizvoda na sušenju, te kad je površina proizvoda suha, kolica se premještaju u dimnu komoru u kojoj se obavlja dimljenje koje se programira prema normativu te ovisno o vanjskim uvjetima i procjeni.

Za dimljenje su zaduženi dimni generatori koji proizvode hladni dim kojim se dime proizvodi.

Nakon dimljenja, proizvodi se prebacuju u komore za zrenje/fermentaciju gdje ostaju dok se ne postigne svojstven izgled i organoleptička svojstva proizvoda.

Kada se postigne određeni kalo i vizualno/senzorska svojstva proizvoda, proizvodi se prosljeđuju u pakirnicu.

Dorada trajnih i polutrajnih proizvoda od dobavljača

Moguće je da trajni proizvodi ne prolaze prve faze proizvodnje u Dalmessu nego dolaze kao poluproizvod te se dorađuju i pakiraju. Takvi proizvodi evidentiraju se i prate prema LOT broju nepakiranog proizvoda.

Trajni i polutrajni proizvodi od dobavljača, mogu se dorađivati i to: zrenjem u komorama, sušenjem, rezanjem, vakumiranjem i/ili deklariranjem prema usmenom zahtjevu dobavljača.

Proizvodi kojima je potrebna dorada, kompjuterski se prebacuju u proizvodni pogon te se nakon dorade šalju u pakirnicu odakle se uobičajenim postupkom šalju u skladište gotovih proizvoda.

Pakiranje proizvoda

Pakiranje proizvoda može biti u standardiziranom obliku ili specificirano od kupca. Pakiranje se odvija ručno, te uz pomoć uređaja vakumirke i vodene kupelji te automatske linije za pakiranje.

Vakumirani proizvodi se potom obilježavaju LOT brojem pakiranog proizvoda i datumom pakiranja, te se prosljeđuju u rashladne komore dok se nesukladni proizvodi izdvajaju, označavaju i evidentiraju.

Skladištenje, čuvanje i distribucija

Nakon pakiranja, upakirani proizvodi se potom stavljaju u kašete ili odgovarajuću kartonsku ambalažu te se odvoze u skladište upakiranih proizvoda.

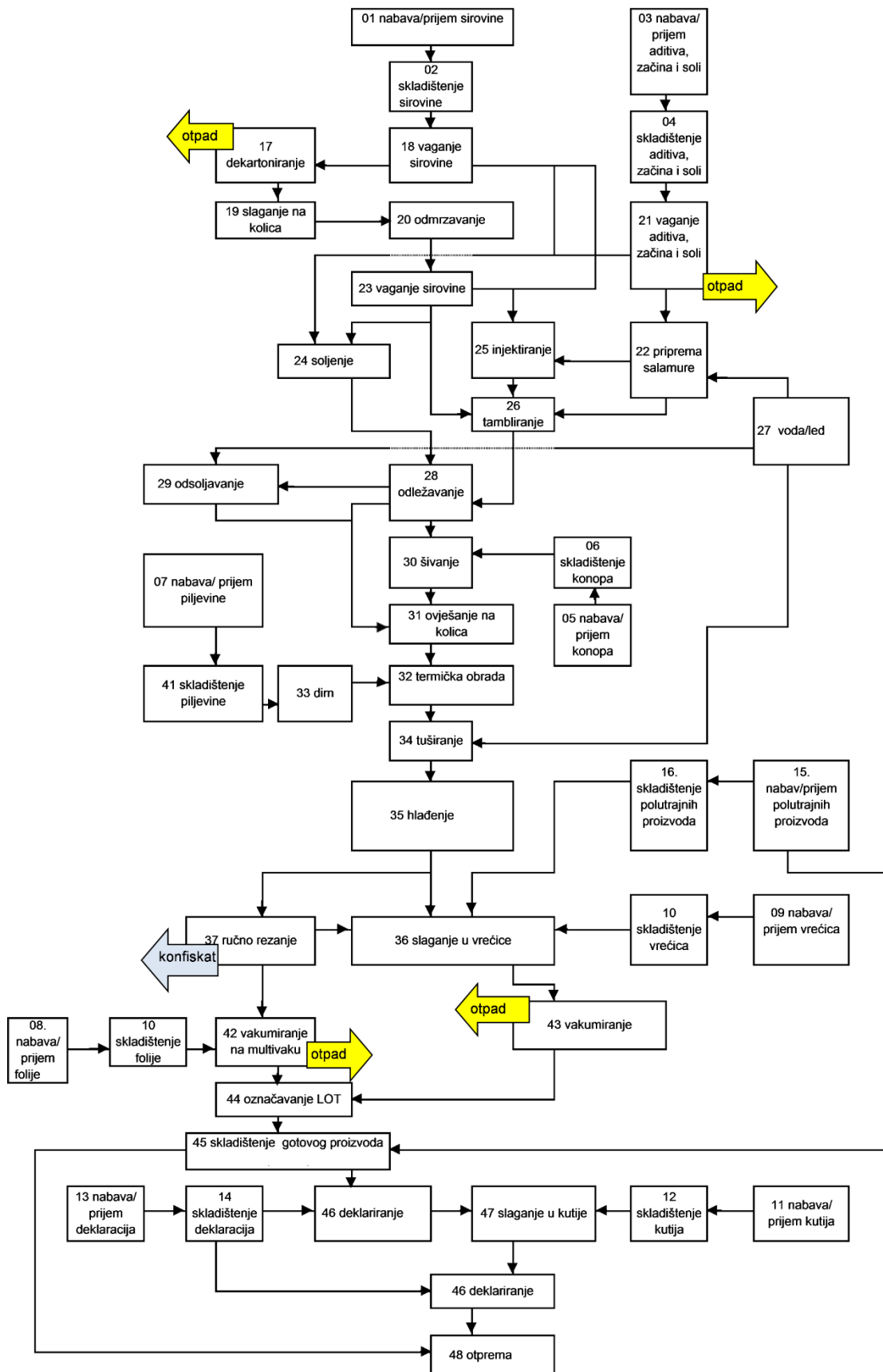
Vrste folija i vakuum vrećica u koje će se pakirati trajni i polutrajni proizvodi određuju se prema tipu i neto masi proizvoda.

U skladištu upakiranih proizvoda vrši se, ovisno o tipu proizvoda, skladištenje pri režimu 0-11 °C do otpreme a u prostoriji za opremu vrši se i etiketiranje proizvoda.

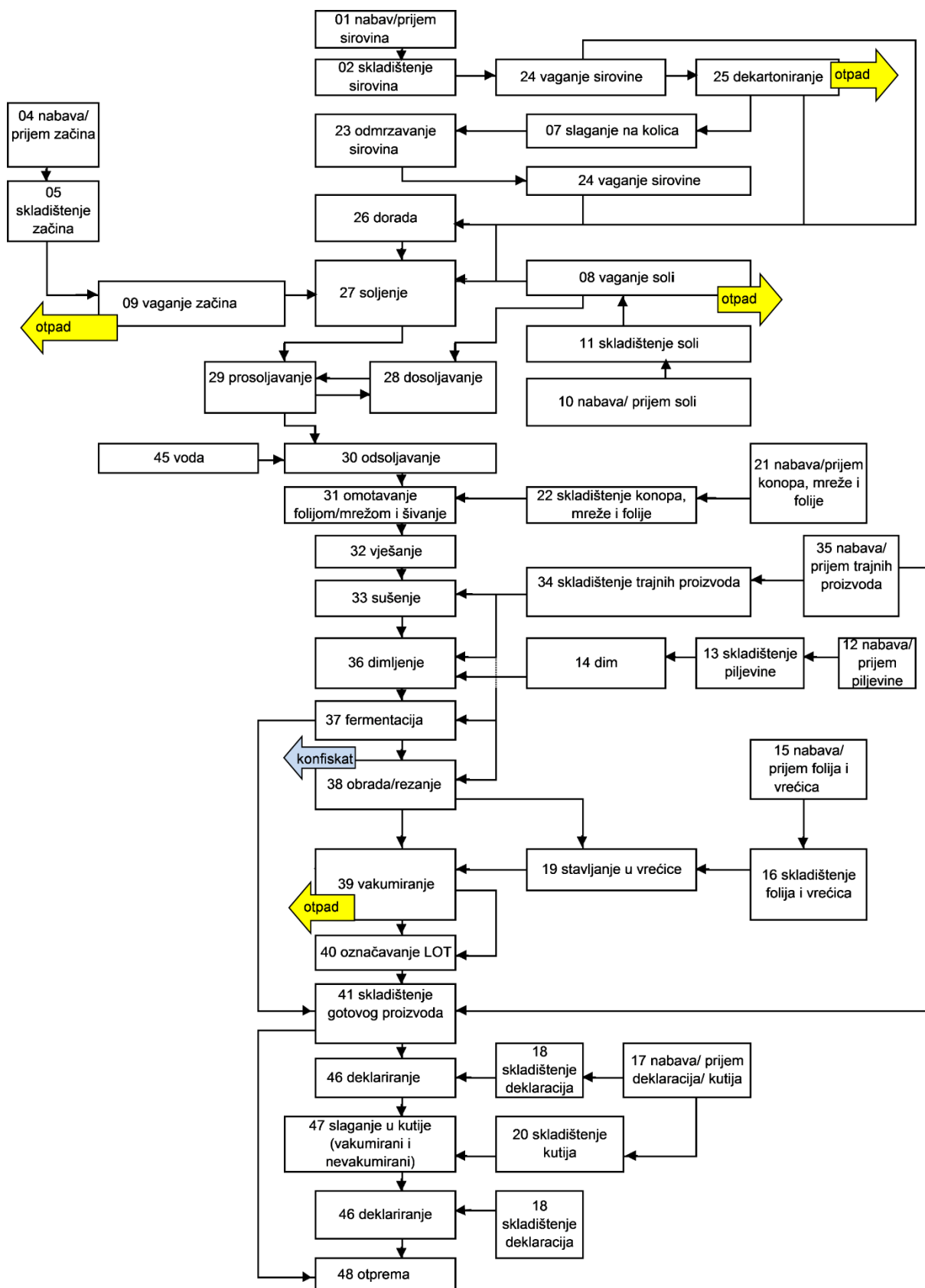
**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 3.1.-1.: Blok shema proizvodnje polutrajnih suhomesnatih proizvoda

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Slika 3.1.-2: Blok shema proizvodnje trajnih suhomesnatih proizvoda

3.2 Planirani zahvat

Svrha planiranog zahvata je prenamjena postojeće komore za fermentaciju u dimnu klima komoru čime će se povećati postojeći proizvodni kapacitet u dijelu trajnih suhomesnatih proizvoda.

Planirano je povećanje prerade dalmatinske pancete za 30-40 % u odnosu na postojeće kapacitete. Predviđa se povećanje izlaznog proizvoda za 0,7 t do 1 t dnevno odnosno povećanje na godišnjoj razini cca. 180 t do 240 t.

Oprema

Unutar postojeće komore za fermentaciju (Prilog 8.1.) planirano je uvođenje tehnologije za hladno sušenje i dimljenje mesnih proizvoda (Prilog 8.2.) na mjesto postojeće dotrajale opreme.

Nova oprema bila bi u potpunosti izrađena od prehrambenog inoxa (ASI304), a sastojala bi se od izoliranih panela obloženih inox limom s unutarnje strane komore (zidovi i strop). Pod bi se izradio od klinkera otpornog na udarce i pranje. Sastavni dio opreme komore biti će i klima ormar u kojem se vrši hlađenje, vlaženje te skidanje vlage i grijanje (Prilog 8.3.).

Proces dimljenja

Proces dimljenja obavljao bi se na temperaturi do 25 °C.

U procesu hlađenja distribucija zraka vršila bi se sa dva tlačna kanala, a zrak bi se vraćao preko dva usisna kanala.

Dimni generator koji vrši dimljenje nalazio bi se pored klima komora a sastojao bi se od spremnika piljevine i zaštitinog termostata (protiv slučajnog zapaljenja). Dim bi se proizvodio tako da bi dozator gurao piljevinu u grijač koji bi piljevinu palio i pustio da tinja.

Proces dimljenja je planiran kao sistem zatvorenog tipa, tj. zrak koji bi se koristio za piljevinu uzimao bi se iz komore i stalno kružio po komori do završetka procesa.

Po završetku procesa komora bi automatski izbacila postojeći dim kroz dimnjak u roku od 15 min.

Grijanje

Temperatura komore održavala bi se na 20 °C uz pomoć elektro grijača ukupne snage 55 kW. Grijači bi bili izrađeni od inoxa te bi radili oko 20 % dnevnog vremena.

Hlađenje

Hlađenje bi se vršilo preko inox izmjenjivača koristeći fluorirani staklenički plin (R404A) ukupne rashladne snage 48 kW. Kao jedinicu za hlađenje koristio bi se *Bitzer* kompresor snage 10 kW s kondenzatorom koji bi prisilno bio hlađen zrakom.

3.3 Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces

Projektom je planirano povećanje ulaza svježe sirovine dalmatinske pancete za 30-40 % dnevno, sa postojećih 3.582 kg na cca. 4.567 do 5.016 kg.

U pogonu će se koristiti piljevina kao sirovina za potrebe stvaranja dima za dimljenje suhomesnatih proizvoda.

3.4 Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisije u okoliš

Provođenjem planiranog zahvata povećati će se dnevno proizvedena količina gotovog proizvoda dalmatinske pancete sa sadašnjih 2.400 kg na cca. 3.120 do 3.360 kg. Slijedom navedenog na godišnjoj razini povećao bi se kapacitet gotovog proizvoda dalmatinske pancete sa postojećih 600 t na 780 do 840 t.

3.5 Popis drugih aktivnosti koje mogu biti potrebne za realizaciju zahvata

Za realizaciju planiranog zahvata nisu potrebne druge aktivnosti osim onih koje su već prethodno opisane.

3.6 Varijantna rješenja zahvata

Za planirani zahvat nisu razmatrana varijantna rješenja.

4 OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ

4.1 Mogući utjecaji zahvata na okoliš tijekom građenja i korištenja

4.1.1 Utjecaji na biljni i životinjski svijet, zaštićena područja i ekološku mrežu

Utjecaj tijekom građenja

Zahvat je planiran unutar gospodarske zone, poslovno-proizvodne namjene.

Prema NKS-u lokacija zahvata (Slika 2.3.10.-1.) se nalazi na staništu Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici (NKS kôd C.3.5. / D.3.1.). Komora koja se prenamjenjuje nalazi se unutar postojeće građevine.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Područje predmetnog zahvata ne nalazi se unutar zaštićenih područja RH (Slika 2.3.10.-14.), ali se nalazi unutar područja ekološke mreže značajnog za ptice HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora te područja HR2001352 Mosor značajnog za vrste i stanišne tipove (Slika 2.3.10.-2.).

Uzimajući u obzir prirodu planiranog zahvata; prenamjenu komore unutar postojećeg objekta za očekivati je da zahvat neće imati utjecaja na prirodne vrijednosti područja u kojem se nalazi.

Utjecaj tijekom korištenja

Kako je već navedeno, planirani zahvat je predviđen u postojećem proizvodnom pogonu koji se nalazi u gospodarskoj zoni poslovno-proizvodne namjene. Na lokaciji je već duže vrijeme prisutna industrija prerade mesa. Obzirom na navedeno, ne očekuju se daljnji utjecaji na staništa kao ni na ciljeve očuvanja ekološke mreže. Također ne očekuje se utjecaj na zaštićena područja RH.

4.1.2 Utjecaji na tlo

Utjecaj tijekom građenja

Tijekom izvođenja planiranog zahvata ne očekuje se utjecaj na tlo jer se radovi izvode unutar postojeće građevine. Tlo koje se nalazi na lokaciji građevine je već trajno prenamijenjeno.

Utjecaj tijekom korištenja

Također, tijekom korištenja dimne komore ne očekuje se utjecaj na tlo jer će se proizvodni proces izvoditi unutar zatvorene građevine u već postojećoj komori.

4.1.3 Utjecaji na kvalitetu vode

Utjecaj tijekom građenja

Tijekom izvođenja planiranog zahvata ne očekuje se utjecaj na kvalitetu vode.

Utjecaj tijekom korištenja

Korištenjem komore za hladno sušenje i dimljenje mesnih proizvoda ne očekuju se daljnji utjecaji na kvalitetu vode od već postojećih.

4.1.4 Utjecaji od otpada

Utjecaj tijekom građenja

Tijekom izvođenja planiranog zahvata nastati će određene količine i vrste otpada. Isti će se odvojeno sakupljati po vrstama te će se predavati ovlaštenim pravnim osobama, koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom. Predviđene vrste otpada koje će nastati tijekom izvođenja planiranog zahvata su navedene u tablici 4.1.4.-1..

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Tablica 4.1.4.-1.: Predviđene vrste otpada za vrijeme rekonstrukcije pogona za preradu mesa

Ključni broj	Naziv otpada
20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23* i 20 01 35*
15 01 01	ambalaža od papira i kartona
15 01 02	ambalaža od plastike
17 04 02	aluminij
17 04 05	željezo i čelik
17 04 07	miješani metali

Utjecaj tijekom korištenja

Tijekom korištenja zahvata očekuje se nastanak otpada. Isti će se odvojeno sakupljati po vrstama u odgovarajućim spremnicima te će se predavati ovlaštenim pravnim osobama, koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom.

Tablica 4.1.4.-2.: Očekivane vrste otpada za vrijeme korištenja pogona za preradu mesa

Ključni broj	Naziv otpada
02 02 03	materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
13 05 02*	muljevi iz separatora ulja i masti
13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/voda
15 01 01	ambalaža od papira i kartona
15 01 02	plastična ambalaža
15 01 03	drvena ambalaža
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
20 03 01	miješani komunalni otpad

4.1.5 Utjecaji na kvalitetu zraka

Utjecaj tijekom građenja

Za vrijeme izvođenja radova planiranog zahvata ne očekuje se utjecaj na kvalitetu zraka.

Utjecaj tijekom korištenja

Planiranim zahvatom doći će do povećanja broja ispusta (prenamjena fermentacijske komore u dimnu klima komoru s dimnjakom). Tijekom korištenja zahvata, za dimljenje suhomesnatih proizvoda stvarati će se dim prilikom paljenja piljevine u peći. Dim iz komore će se po završetku procesa dimljena preko dimnjaka ispuštati u atmosferu.

Ovaj utjecaj na zrak se ne smatra značajnim jer se radi zanemarivim količinama dima koje će se ispuštati u atmosferu.

4.1.6 Utjecaj od buke

Utjecaj tijekom građenja

Radovi koji će se izvoditi unutar građevine rezultirati će povećanjem buke kraćeg vremenskog trajanja. Navedeni utjecaji će biti lokalnog i privremenog karaktera, ograničeni na lokaciju zahvata i trajati će isključivo tijekom radnog vremena te se time ne smatraju značajnima za okoliš.

Utjecaj tijekom korištenja

Tijekom korištenja ne očekuje se utjecaj od buke.

4.1.7 Utjecaji na stanovništvo

Utjecaj tijekom građenja

Zahvat je planiran van naseljenog područja, u gospodarskoj zoni poslovno-proizvodne namjene te se time isključuje potencijalni utjecaj na stanovništvo tijekom izvođenja planiranog zahvata.

Utjecaj tijekom korištenja

Utjecaja tijekom korištenja zahvata na stanovništvo neće biti, s obzirom da se predmetni zahvat planira izvesti u gospodarskoj zoni poslovno-proizvodne namjene, unutar postojećeg proizvodnog objekta.

4.1.8 Utjecaji na krajobraz

Utjecaj tijekom građenja

Zahvat prenamjene postojeće komore planiran je unutar postojećeg proizvodnog pogona te se time ne očekuje utjecaj na krajobraz.

Utjecaj tijekom korištenja

Tijekom korištenja planiranog zahvata utjecaja na krajobraz neće biti.

4.1.9 Utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu

Utjecaj tijekom građenja

Tijekom radova se ne očekuje utjecaj na obližnja kulturna dobra jer se radovi izvode u zatvorenom prostoru, unutar postojeće građevine.

Utjecaj tijekom korištenja

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Tijekom korištenja ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.

4.1.10 Utjecaji klimatskih promjena

4.1.10.1 Utjecaj zahvata na klimatske promjene

Utjecaj tijekom građenja

Tijekom građenja (prenamjene) prostorije unutar postojeće građevine ne očekuje se utjecaj zahvata na klimatske promjene.

Utjecaj tijekom korištenja

Na ispuštima u zrak već postojećeg postrojenja prate se koncentracije ispuštanja onečišćujućih tvari koje su unutar graničnih vrijednosti *Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora* (NN 117/12, 9/14).

Na lokaciji su ugrađeni postojeći rashladni sustavi koji kao radnu tvar koriste fluorirane stakleničke plinove tj. R404A te se isti redovito ispituju na propuštanje radne tvari i redovito se održavaju putem ovlaštenog operatera.

Tijekom korištenja zahvata, za dimljenje suhomesnatih proizvoda stvarati će se dim prilikom paljenja piljevine u peći. Dim iz komore će se po završetku procesa dimljena preko dimnjaka ispuštati u atmosferu. Ovaj utjecaj se ne smatra značajnim za klimatske promjene jer se radi zanemarivim količinama dima koje će se ispuštati u atmosferu.

4.1.10.2 Utjecaj klimatskih promjena na zahvat

Utjecaj tijekom građenja

Tijekom građenja ne očekuje se utjecaj klimatskih promjena na zahvat, zbog kratkog vremena izvođenja u kojem se klimatske promjene ne mogu manifestirati na način koji bi bio vidljiv ili značajan.

Utjecaj tijekom korištenja

Prema izvodu iz Karte opasnosti od poplava (Slika 2.3.4.1.-4.), područje zahvata se nalazi u području koje nije u opasnosti od poplavlivanja.

Za razdoblje P1 (2011. – 2040.) prema ENSEMBLES simulaciji za područje Dalmacije može se očekivati promjena kroz smanjenje oborina ljeti i u proljeće u rasponu od -5 % do -15 % i povećanje količine oborina zimi od 5 % do 15 % dok se prema RegCM (za P1 razdoblje) simulaciji može očekivati smanjenje oborina u jesen dok se u ostalim sezonama projicira povećanje oborina za 2 % - 8 % koje u zimu i ljeto nisu prostorno rasprostranjene i manjeg su iznosa te nisu statistički značajne. Temeljem očekivanih scenarija, zaključuje se da navedene

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutraajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

promjene količine oborina neće utjecati na funkcionalnost postojećeg pogona i rada planirane prostorije.

Iz navedenog zaključujemo da navedene klimatske promjene neće imati utjecaja na zahvat.

4.2 Mogući utjecaji zahvat na okoliš nakon prestanka korištenja zahvata

S obzirom da se predmetni zahvat odnosi na promjenu dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutraajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu tvrtke Dalmesso d.o.o., ne predviđa se prestanak proizvodnje na predmetnoj lokaciji.

Svaka eventualna promjena u prostoru obuhvata predmetnog zahvata razmatrat će se s aspekta mogućih utjecaja na okoliš, u posebnom postupku.

4.3 Mogući utjecaji zahvata u slučaju akcidentnih situacija

Sagledavajući sve elemente tehnologije rada, do akcidentnih situacija tijekom prenamjene i korištenja nove dimne komore može doći uslijed:

- nesreće prilikom postavljanja opreme,
- požara tijekom rada opreme za proizvodnju dima,
- otpuštanja rashlađivača zbog curenja ili puknuća komponenti tog sustava.

U slučaju akcidentnih situacija, potrebno je na lokaciji ukoliko je to moguće, pristupiti uklanjanju uzroka akcidentne situacije na siguran način. Odmah po izbijanju akcidentne situacije potrebno je obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu prirode, Državnu upravu za zaštitu i spašavanje te Inspekciju zaštite okoliša uz dostupne interventne postrojbe.

4.4 Obilježja utjecaja

Sastavnica okoliša	Obilježja
Biljni i životinjski svijet, ekološka mreža i zaštićena područja	Prema izvodu iz Karte ekološke mreže RH (slika 2.3.10.-2.) planirani zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže značajnog za ptice HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora te područja značajnog za vrste i stanišne tipove HR2001352 Mosor na koje se ne očekuje utjecaj. Utjecaja na stanišni tip Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici (NKS kôd C.3.5. / D.3.1.) neće biti jer se radovi izvode unutar postojećeg objekta. Zahvat se nalazi izvan zaštićenih područja RH.
Tlo	Ne očekuje se utjecaj na tlo jer je tlo na lokaciji zahvata već trajno prenamijenjeno.

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Vode	Otpadne vode koje nastaju na lokaciji zbrinjavati će se u skladu s važećom Vodopravnom dozvolom. Ovim zahvatom se ne očekuje utjecaj na vode. Tijekom korištenja zahvata ne očekuju se utjecaji na stanje vodnih tijela JKGIKCPV_10–CETINA i JKRN925013.
Otpad	Nema utjecaja od otpada. Sav nastali otpad tijekom izvedbe i korištenja planiranog projekta će se zbrinjavati na zakonom propisan način.
Zrak	Tijekom izvedbe planiranog zahvata ne očekuju se utjecaji na zrak. Utjecaj na zrak tijekom korištenja zahvata će biti zanemariv.
Buka	Utjecaj od buke do kojeg će doći tijekom izvođenja radova se ne smatra značajnim. Tijekom korištenja planiranog zahvata neće doći do dodatnog utjecaja od buke, u odnosu na već postojeći.
Stanovništvo	Tijekom izvedbe i korištenja planiranog zahvata ne očekuju se utjecaji na stanovništvo.
Krajobraz	Planirani zahvat će se izvoditi unutar već postojećeg pogona, smještenog u gospodarskoj zoni poslovno-proizvodne namjene, te je kao takav već uklopljen u okolni prostor, stoga dodatnog utjecaja na krajobraz neće biti.
Kulturno-povijesna baština	Tijekom izvođenja radova unutar već postojećeg objekta ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. Također, ne očekuje se utjecaj ni tijekom korištenja planiranog zahvata.
Klimatske promjene	Ne očekuje se utjecaj zahvata na klimatske promjene, kao ni utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat.
Akcidentne situacije	Mala vjerojatnost za nastanak utjecaja, uz pridržavanje zakonskih propisanih mjera zaštite tijekom izvedbe i korištenja planiranog zahvata.
Prekogranični utjecaji	Ne očekuju se prekogranični utjecaji.
Kumulativni utjecaji	Ne očekuju se kumulativni utjecaji.

4.5 Vjerojatnost značajnih prekograničnih utjecaja

Tijekom planiranog opremanja postojeće prostorije i korištenja predmetnog zahvata, a s obzirom na njegov karakter, prostorni obuhvat i geografski položaj, ne očekuju se nikakvi prekogranični utjecaji.

4.6 Vjerojatnost nastanka kumulativnih utjecaja

Utjecaj tijekom građenja

S obzirom da se radi o prenamjeni komore unutar postojeće infrastrukture objekta ne očekuju se kumulativni utjecaji tijekom građenja.

Zahvat je planiran u gospodarskoj zoni, poslovno-proizvodne namjene u sklopu postojećeg proizvodnog pogona na lokaciji. U slučaju izvođenja građevinskih radova na objektima i lokacijama u blizini ovog zahvata ne očekuju se kumulativni utjecaji jer se planirani zahvat izvodi unutar postojeće građevine.

Utjecaj tijekom korištenja

Na lokaciji imamo zanemarivo povećanje utjecaja tijekom korištenja, uslijed povećanja proizvodnje, u odnosu na sadašnje stanje. Iz navedenog se može zaključiti da isti neće izazvati negativne kumulativne utjecaje, jer se predviđa dodatne utjecaje svesti na zakonom dopuštenu razinu, primjenom opisanih i zakonom propisanih tehničkih rješenja.

5 PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

5.1 Prijedlog mjera zaštite okoliša

Analizom utjecaja na pojedine sastavnice okoliša promjenom dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih mesnih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. na području Općine Klis, zaključeno je da će negativni utjecaji na okoliš biti minimalni uz pridržavanje i primjenu mjera propisanih u zakonskim odredbama:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13);
- Zakon o građenju (NN 153/13);
- Zakon o vodama (NN 158/09, 63/11, 130/11, 56/13, 13/14);
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/05, 88/10, 61/11, 25/12, 1/12, 157/13, 152/14, 98/15);
- Zakon o zaštiti od buke (NN br. 30/09, 55/13, 153/13, 41/16);
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15);
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13);

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

- Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14);
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 80/01, 43/14, 27/15, 3/16);
- Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 132/12, 97/13);
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 117/12, 90/14);
- Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora, otvoreni prostor (NN 156/08);
- Pravilnik o najviše dopuštene razine buke u okruženju u kojem ljudi rade i borave (NN 146/03);
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15).

5.2 Prijedlog programa praćenja stanja okoliša

Obzirom na karakter planiranog zahvata te karakter procijenjenih utjecaja, ne predviđa se potreba praćenja stanja okoliša.

6 Zaključak

Predmetnim zahvatom planirana je prenamjena postojeće komore za fermentaciju u dimnu klima komoru čime će se povećati postojeći proizvodni kapacitet u dijelu trajnih suhomesnatih proizvoda.

Zahvat je planiran unutar postojećeg pogona za proizvodnju trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u Općini Klis, smještenog na k.č. 5288/1 i 5285/3, sve k.o. Klis.

Unutar postojeće komore za fermentaciju planirano je uvođenje tehnologije za hladno sušenje i dimljenje mesnih proizvoda na mjesto postojeće dotrajale opreme. Također planirano je i povećanje ulaza sirovine dalmatinske pancete, a time i gotovog proizvoda za 30-40 %.

Zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže značajnog za ptice HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora te područja HR2001352 Mosor značajnog za vrste i stanišne tipove (slika 2.3.10.-2.) na koje se ne očekuje utjecaj. Zahvat se nalazi zvan zaštićenih područja RH.

Postojeći proizvodni pogon unutar kojeg će se izvoditi planirani zahvat nalazi se na stanišnom tipu Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici (NKS kôd C.3.5. / D.3.1.) (slika 2.3.10.-1.) na koja se ne očekuje utjecaj jer se planirani zahvat izvodi se unutar već postojećeg proizvodnog pogona.

Analizom utjecaja promjene dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu Dalmesso d.o.o. zaključuje se da utjecaja na većinu sastavnica okoliša nema ili nisu značajni, uz pridržavanje mjera zaštite definiranih prostorno-planskim dokumentima i zakonskim propisima.

Na temelju provedene procjene i utvrđenih utjecaja, zaključuje se da je zahvat prihvatljiv za okoliš, uz primjenu zakonom propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

7 Literatura

Prostorno planska dokumentacija:

- Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije, Izmjene i dopune PP Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07, 09/13)
- Prostorni plan uređenja Općine Klis (Službeni vjesnik Općine Klis, broj 04/00 i 02/09)

Projektna dokumentacija:

- Elaborat tehničko tehnološkog rješenja, Pogon za preradu mesa Dalmesso d.o.o., Prehrambeno-biotehnološki fakultet / Kabinet za tehnološko projektiranje, srpanj 2016.
- Arhitektonska snimka izvedenog stanja nezakonito izgrađene građevine, Objekt za preradu i uskladištenje mesa i mesnih proizvoda, Dalmesso d.o.o., Ozn. projekta: 010812, Sutvid d.o.o. Živogošće, kolovoz 2016.
- Nacr 01 105 (1:50): Klima komora, Krolid d.o.o, Križevci

Popis propisa:

Općenito

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14)

Prostorna obilježja

- Zakon o gradnji (NN 153/13)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13)

Biološka i krajobrazna raznolikost

- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13)
- Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13, 105/15)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (NN 146/14)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14)
- Izvješće o stanju okoliša u Splitsko-dalmatinskoj županiji (2008.-2011.), Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša SDŽ, Split 2012.
- Program zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije, Oikon d.o.o. Institut za primijenjenu ekologiju, veljača 2008.

Vode

- Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda (NN 05/11)
- Zakon o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14)
- Odluka o granicama vodnih područja (NN 79/10)
- Plan upravljanja vodnim područjima (NN 82/13).
- Odluka o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10, 141/15)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06)

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
„Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

Zrak i klima

- Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11 i 47/14)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12)
- Integracija klimatske varijabilnosti i promjena u nacionalne strategije za primjenu Protokola o IUOP-u na Mediteranu Procjena utjecaja rasta razine mora za Republiku Hrvatsku. Hinkel et al., 2014.
- Patarčić, M.: Očekivani scenariji klimatskih promjena na području Dalmacije i Like, DHMZ, 2014.

Buka

- Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13 i 153/13)
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova te o načinu izračuna dopuštenih indikatora buke (NN 75/09)
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)

Otpad

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14 i 51/14)
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Ostalo

- http://www.pap-thecoastcentre.org/itl_public.php?public_id=483&lang=en
- <http://www.mgipu.hr/doc/StrategijaRH/strategijaRH.htm>
- Šesto nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), Poglavlje 7.- Utjecaj klimatskih promjena i mjere prilagodbe, Autori: Č. Branković, I. Güttler, M. Patarčić i L. Srnc

8 Prilozi

Prilog 8.1.: Situacija postojećeg stanja

Prilog 8.2.: Situacija planiranog stanja

Prilog 8.3.: Planirana dimna klima komora

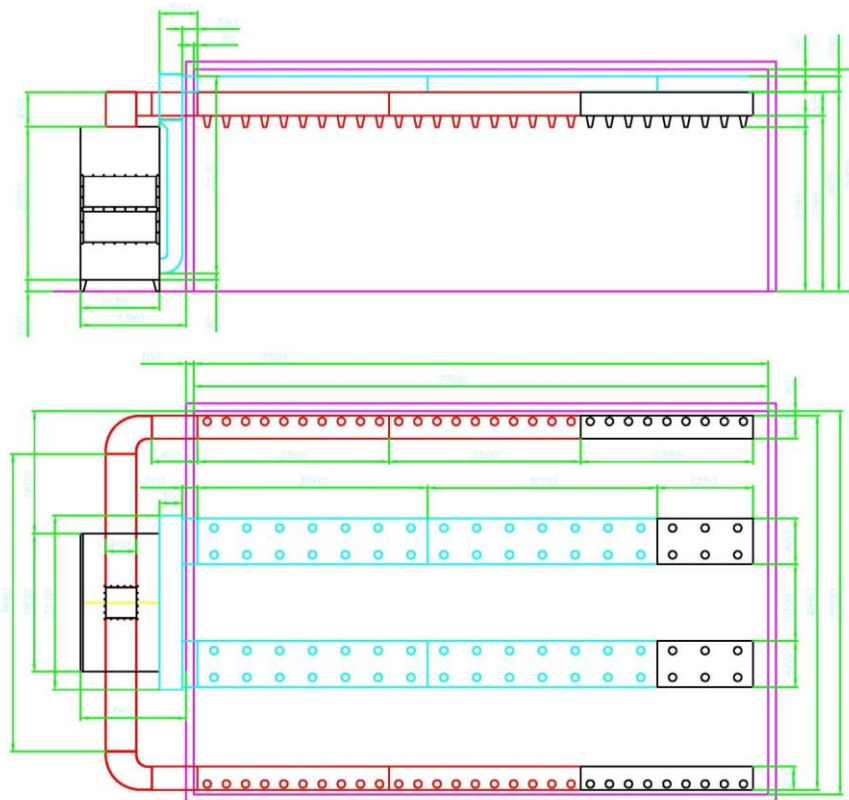

**Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš:
 „Promjena dijela tehnološkog procesa proizvodnje trajnih i
 polutrajnih suhomesnatih proizvoda u postojećem objektu
 Dalmesso d.o.o. u Općini Klis“**

vrsta Društva	Datum	Izvršitelj	Pisani	Priglasilo	Priglasilo na: broj
Projektor	21. 2015.	Z. Pročinski			KROLID d.o.o. Križevci
Materijal					
WOK	21. 2015.	Z. S.			broj 01 015
Planirano					
1:50	KLIMA KOMORA 5000x7500				

Prilog 8.3.: Planirana dimna klima komora